

M Ü N D Ə R İ C A T

Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Sədri Ramiz Rzayevin mətbuat və kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələrinə müraciəti.....	3
Ali Məhkəmənin məhkəmə sistemində yeri, səlahiyyəti, tərkibi və strukturu.....	7
Ali Məhkəmədə 2017-ci ildə baxılmış işlər haqqında ümumi məlumat.....	10
Ali Məhkəmənin məhkəmə kollegiyalarında və Plenumunda icraat.....	13
Ali Məhkəmənin kollegiyalarında 2016-cı ildə ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsi vəziyyətinə dair məlumat:	14
Ali Məhkəmənin Mülki kollegiyası.....	14
Ali Məhkəmənin İnzibati-İqtisadi kollegiyası.....	18
Ali Məhkəmənin Cinayət kollegiyası.....	25
Ali Məhkəmənin Hərbi kollegiyası.....	28
Ali Məhkəmə Kollegiyalarının hakimləri tərəfindən 2017-ci ildə görülmüş işlər.....	31
Ali Məhkəmənin Plenumu.....	34
Ali Məhkəmənin Aparatı və İşlər idarəsi.....	37
Ali Məhkəmənin 2017-ci ildə beynəlxalq əlaqələri.....	44
Ali Məhkəmənin İnternet səhifəsi.....	51
Ali Məhkəmənin bülleteni.....	53
Ali Məhkəmənin fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi.....	54
Kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələrinin Ali Məhkəmə ilə əlaqə qaydası.....	55

Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Sədri Ramiz Rzayevin mətbuat və kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələrinə MÜRACİƏTİ

Hörmətli xanımlar və cənablar!

Ənənəvi olaraq hər ilin yekununda sizlərlə görüşür və fikir mübadiləsi aparırıq. Belə görüş və fikir mübadilələrinin səmərəli olduğu qənaətinəyəm və sizləri salamlamaqdan məmnunluq duyuram.

2017-ci il Azərbaycan Respublikasının bütün məhkəmə sisteminin, o cümlədən Ali Məhkəmənin fəaliyyətində mühüm il olmuşdur.

Belə ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 10 fevral 2017-ci il tarixli “Penitensiar sahədə fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi, cəza siyasətinin humanistləşdirilməsi və cəmiyyətdən təcridetmə ilə əlaqədar olmayan alternativ cəza və prosessual məcburiyyət tədbirlərinin tətbiqinin genişləndirilməsi barədə” Sərəncamı keyfiyyətcə yeni mərhələdə məhkəmə-hüquq islahatlarının səmərəliliyinin daha da yüksəldilməsinə xidmət edir. Möhtərəm Prezidentimizin humanizmin təntənəsinə xidmət edən bu Sərəncamı ulu öndər Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu mütərəqqi ədliyyə və məhkəmə-hüquq islahatlarının keyfiyyətcə yeni mərhələdə uğurlu davamı kimi cəmiyyətdə yüksək qiymətləndirilir.

Sərəncamın preambula hissəsində qeyd olunduğu kimi, “...Dövlət idarəçilik sisteminin müasirləşdirilməsi və məhkəmə-hüquq islahatları sahəsində həyata keçirilən tədbirlər penitensiar xidmətin, habelə bütövlükdə cəzaların icrası ilə bağlı fəaliyyətin müasir dövrün tələblərinə uyğun qurulmasını və səmərəli idarəetmənin təşkilini zəruri edir”.

Azərbaycan Respublikasının bəzi qanunvericilik aktlarına, o cümlədən, Mülki, Cinayət, Mülki-Prosessual, Cinayət-Prosessual və sair Məcəllələrinə edilən dəyişikliklər möhtərəm cənab Prezidentimizin adı çəkilən Sərəncamından irəli gələn vəzifələrin yerinə yetirilməsi mərhələlərindən biridir.

Bildiyiniz kimi, Azərbaycan Respublikası “İnsan Hüquqlarının və Əsas Azadlıqlarının Müdafiəsi haqqında” Avropa Konvensiyasına qoşulduğundan Avropa Məhkəməsinin presedent hüququ bizim hüquq sistemimiz üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Məhkəmələrin iş fəaliyyətinə olan tələblər daha da yüksəlmişdir. Bu baxımdan ədalət mühakiməsini həyata keçirən hakimlərin beynəlxalq hüquq normalarını, insan hüquqları sahəsində beynəlxalq standartları, onların tətbiqi təcrübəsini mənimsəmələri önəmli olduğundan Ali Məhkəmədə hər həftə keçirilən seminarlarda beynəlxalq hüquqi aktlar, xüsusən də “İnsan hüquqlarının və əsas azadlıqlarının müdafiəsi haqqında” Avropa Konvensiyasının müddəaları, Avropa Məhkəməsinin presedent hüququ öyrənilir. Hakimlərin və dəvət olunmuş beynəlxalq təşkilatların nümayəndələrinin iştirakı ilə “dəyirmi masa”lar keçirilir, vaxtaşırı qarşılıqlı təcrübə mübadiləsi məqsədilə Avropa dövlətlərinə səfərlər təşkil edilir.

Ötən il ərzində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin məhkəmə sistemi ilə bağlı digər sərəncamlarının icrası və Ali Məhkəmənin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi və müasirləşdirilməsi istiqamətində də görülən işlər davam etdirilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Elektron məhkəmə informasiya sistemi”nin yaradılması haqqında 13 fevral 2014-cü il tarixli Sərəncamının icrası və elektron məhkəməyə keçidin təmin olunması məqsədilə Ali Məhkəmədə yeni elektron sənəd dövriyyəsinin, kassasiya müraciətlərinin və işlərin elektron qaydada bölüşdürülməsi sistemi yenilənmişdir. “Elektron məhkəmə” informasiya sisteminin tətbiqi məhkəmə ilə tərəflərin əlaqələrinin asanlaşdırılmasını, sənədlərin işlənməsinin sürətləndirilməsini və işlərin prosesual qanunvericiliyin tələblərinə uyğun qaydada və müddətlərdə baxılmasını təmin edir. Ali Məhkəməyə daxil olan kassasiya şikayətlərinin, ərizə, şikayət və digər sənədlərin elektron qeydiyyatı aparılır, məhkəmə prosesləri audio, video və digər yazan texniki vasitələrdən istifadə etməklə qeydə alınır, məhkəmə protokolları və qərarlar Ali Məhkəmənin Elektron Arxivinə inteqrasiya edilir. Həmçinin,

“Elektron hökumət” portalı vasitəsi ilə məhkəmə fəaliyyəti ilə bağlı bütün dövlət rüsumları elektron qaydada ödənilir.

İnternet səhifələrində bizim daim yeniləşdirilən saytımız yerləşdirilmişdir. Həmin saytda Ali Məhkəmənin Plenumu və müvafiq kollegiyaları tərəfindən qəbul edilmiş qərarlar və digər məlumatlar yayılır. Hər bir vətəndaş və mediya əməkdaşı Ali Məhkəmənin fəaliyyəti haqqında ətraflı məlumat əldə edə bilər.

Əvvəlki illərlə müqayisədə 2017-ci il ərzində vətəndaşların hüquqlarının məhkəmə müdafiəsinin səviyyəsi daha da yüksəlmişdir.

2017-cı ildə Ali Məhkəmənin məhkəmə kollegiyalarının və Plenumunun icraatında cəmi **16.001** iş, o cümlədən:

- Mülki kollegiyada **10.358** iş,
- İnzibati- İqtisadi kollegiyada inzibati mübahisələrə dair - **2.666** iş, iqtisadi mübahisələrə dair - **609** iş,
- Cinayət kollegiyasında **2.203** iş,
- Hərbi kollegiyada **142** iş,
- Plenumda isə **23** iş olmuşdur.

Ali Məhkəmədə 2017-ci ildə baxılmış işlərin sayı 2016-cı il ilə müqayisə edildikdə məlum olur ki, ötən il baxılan işlərin sayı **20,4%**, yəni **2.709** iş artmışdır.

Aparılmış təhlil nəticəsində müəyyən edilmişdir ki, 2016-cı il ilə müqayisədə 2017-ci ildə Ali Məhkəmədə baxılan işlərin sayı:

- Mülki kollegiyada **2.696 iş (35,2%) artmış;**
- İnzibati- İqtisadi kollegiyada inzibati mübahisələrə dair **208 iş (8,5%)**, iqtisadi mübahisələrə dair **29 iş (5%) artmış;**
- Cinayət kollegiyasında **155 iş (8,2%) azalmış;**
- Hərbi kollegiyada **12 iş (11%) azalmış**
- Plenumda isə **6 iş (20,7%) azalmışdır.**

Hesabat ilinin nəticələri göstərir ki, respublika məhkəmələri tərəfindən həm işlərin baxılmasında, həm də qərarların qəbul edilməsində müsbət dəyişikliklərin olması müşahidə edilsə də, bəzi hallarda bir sıra qanun pozuntularına və nöqsanlara da yol

verilmişdir ki, bu da aşağı instansiya məhkəmələrinin qərarlarının kassasiya qaydasında ləğv edilməsinə və ya dəyişdirilməsinə səbəb olmuşdur.

Məlumat üçün bildirim ki, son illər 40-dək məhkəmə binası müasir standartlara uyğun layihələndirilmiş, qısa müddətdə 12 məhkəmə üçün, o cümlədən 2017-ci ildə Bakı şəhəri Nərimanov Rayon Məhkəməsi üçün yeni bina inşa edilərək istifadəyə verilmiş, hazırda digər məhkəmələr üçün də inşa olunmaqdadır. Bu binalarda vətəndaşların rahatlığı məqsədilə hər cür imkanların yaradılması bir çox problemləri, habelə korrupsiya şəraitini aradan qaldırır.

Ədalət mühakiməsini həyata keçirən hakimlər qanunlara dürüst əməl etməli, məhkəmələrin cəmiyyətdə nüfuzunun artmasına, məhkəmələrə inamın yüksəlməsinə nail olmalıdırlar.

Məhkəmə proseslərinin şəffaf, qərarlarının ədalətli olması əsas şərtidir. Ədalətli qərarlar insanlarda dövlətə inamı artırır.

Hörmətli jurnalistlər!

Sizi Ali Məhkəmə ilə daha sıx əməkdaşlığa dəvət edirəm. Qanunun aliliyinin təmin olunması, insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, sosial ədalətin bərpası naminə bu, çox vacibdir. Sizə sağlam həyat və yaradıcılıq uğurları arzulayıram.

Hörmətlə,

Ramiz Rzayev
Azərbaycan Respublikası
Ali Məhkəməsinin Sədri

Ali Məhkəmənin məhkəmə sistemində yeri, səlahiyyəti, tərkibi və strukturu

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 131-ci maddəsinə əsasən Azərbaycan Respublikasının Ali Məhkəməsi ümumi və ixtisaslaşdırılmış məhkəmələrin icraatına aid edilən mülki, cinayət və digər işlər üzrə ali məhkəmə orqanıdır.

Ali Məhkəmə mülki, inzibati və iqtisadi mübahisələrə dair işlər üzrə, cinayət işləri və cinayət təqibi ilə bağlı digər materiallar üzrə kassasiya qaydasında ədalət mühakiməsini həyata keçirir.

Ali Məhkəmə Azərbaycan Respublikasının Bakı şəhərində təşkil edilmiş və onun yurisdiksiyası Azərbaycan Respublikasının bütün ərazisinə şamil edilir.

Ali Məhkəmə Plenumdan və dörd məhkəmə kollegiyalarından ibarətdir.

“Məhkəmələr və Hakimlər haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanununa dəyişikliklər və əlavələr edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 22 iyun 2010-cu il tarixli Qanununa əsasən Ali Məhkəmənin mülki işlər üzrə, iqtisadi mübahisələrə dair işlər üzrə, cinayət işləri və hərbi məhkəmələrin işləri üzrə kollegiyalarının” adları dəyişdirilərək müvafiq surətdə “mülki kollegiya, inzibati-iqtisadi kollegiya, cinayət kollegiyası və hərbi kollegiya” adlandırılmışdır.

Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Plenumunun “Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsi məhkəmə kollegiyasının tərkibinin təşkili barədə” 11 oktyabr 2013-cü il tarixli qərarına əsasən məhkəmə kollegiyalarında işlərə baxılması üçün hər biri üç hakimdən ibarət olan məhkəmə tərkibləri, o cümlədən:

Mülki kollegiya - kollegiya sədrindən və on yeddi hakimdən ibarət altı məhkəmə tərkibi,

İnzibati-iqtisadi kollegiya - kollegiya sədrindən və doqquz hakimdən ibarət üç məhkəmə tərkibi,

Cinayət kollegiyası - kollegiya sədrindən və altı hakimdən ibarət iki məhkəmə tərkibi,

Hərbi kollegiya - kollegiya sədrindən və üç hakimdən ibarət bir məhkəmə tərkibi müəyyən edilmişdir.

Ali Məhkəmənin hakimlərinin sayı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən müəyyən edilir və onlar bu vəzifəyə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqdimatı ilə Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərəfindən təyin edilir.

Ali Məhkəmə 2017-ci ildə Ali Məhkəmənin sədrindən, məhkəmə kollegiyalarının sədrlərindən və hakimlərindən - cəmi 40 hakimdən ibarət tərkibdə fəalliyət göstərmişdir.

Ali Məhkəmənin Plenumuna onun bütün hakimləri daxildir.

Ali Məhkəmənin Plenumu üzvlərinin üçdə iki hissəsi iştirak etdikdə Plenum səlahiyyətli sayılır.

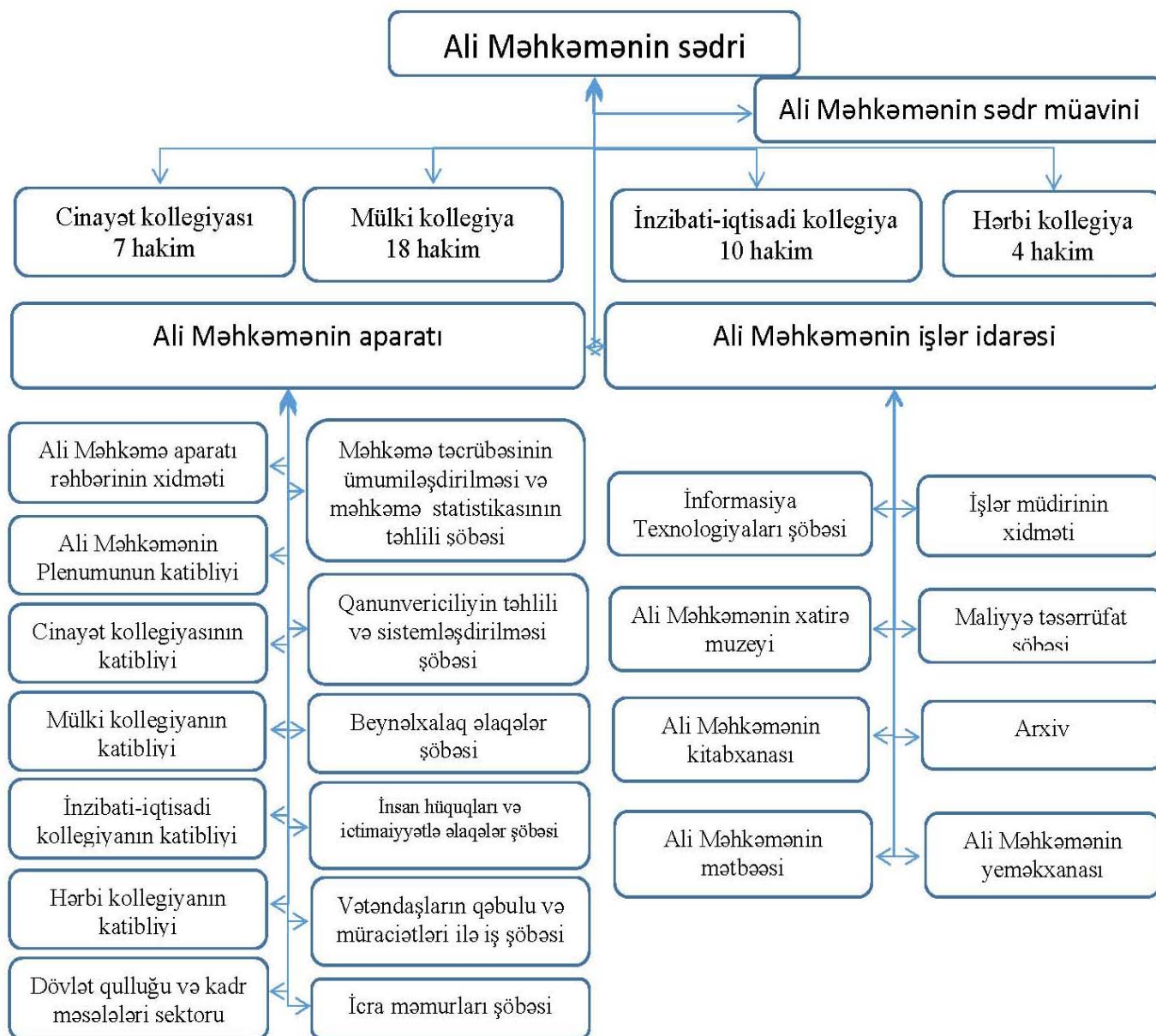
Plenum baxılan məsələlər üzrə qərar qəbul edir.

Ali Məhkəmənin Plenumunun qərarları açıq səsvermə yolu ilə səsvermədə iştirak edənlərin səs çoxluğu ilə qəbul edilir. Plenumun üzvləri məhkəmə işləri üzrə səsvermədə bitərəf qala bilməzlər.

Məhkəmənin vəziyyətini ağırlaşdıran əsaslara görə məhkəmə qərarları, bəraət hökmü, bəraətverici əsaslarla cinayət işinin icraatına xitam verilməsi haqqında məhkəmə qərarları səsvermədə iştirak edən Plenum üzvlərinin üçdə iki səs çoxluğu ilə ləğv edilə bilər.

Ali Məhkəmənin yanında Elmi-Məsləhət Şurası fəalliyət göstərir.

Azərbaycan Respublikasının Ali Məhkəməsi

Ali Məhkəmədə 2017-ci ildə baxılan işlər haqqında ümumi

MƏLUMAT

Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyindən daxil olmuş məhkəmə statistikasına dair məlumatlardan görünür ki, Respublikanın **birinci instansiya (ümumi və inzibati-iqtisadi) məhkəmələri tərəfindən 2017-ci ildə 355.432 işə, o cümlədən 327.034 mülki işlərə, 4491 iqtisadi mübahisələrə, 23.907 inzibati mübahisələrə dair işlərə baxılmışdır. 2016-cı ildə isə 413.717 mülki, 7845 iqtisadi və 15.151 inzibati mübahisələrə- cəmi 436.713 mülki və inzibati-iqtisadi mübahisələrə dair işlərə baxılmışdır.**

Müqayisəli təhlildən görünür ki, 2016-cı ilə nisbətən 2017-ci ildə qeyd edilən mübahisələrə dair baxılan işlərin ümumi sayı **18,6% (81.281 iş) azalmış, o cümlədən mülki işlərin sayı 21 % (86.683 iş) və iqtisadi işlərin sayı 42,8 % (3.354 iş) azalmış, inzibati işlərin sayı isə 58 % (8.756 iş) artmışdır.**

Məlumatın əhatə etdiyi dövrdə, Respublikanın birinci instansiya (ümumi və inzibati-iqtisadi) məhkəmələri tərəfindən qətnamə və qərar (qərardad) çıxarımla cəmi **291.005 işə baxılmışdır. Birinci instansiya məhkəmələrində baxılmış yekun məhkəmə qərarlarından 30.243 apellyasiya şikayəti verilmişdir ki, bu da birinci instansiya (ümumi və inzibati-iqtisadi) məhkəmələrində baxılmış işlərin cəmi 10,4 faizini təşkil edir.**

Qeyd olunan müddətdə respublikanın apellyasiya məhkəmələrində baxılmış **30.243 mülki və inzibati-iqtisadi işlər üzrə qəbul edilmiş qətnamə və qərarlarından (qərardadlarından) verilmiş 11.684 kassasiya şikayətinə Ali Məhkəmənin müvafiq kollegiyalarında baxılmışdır ki, bu da apellyasiya qaydasında baxılmış mülki və inzibati-iqtisadi işlərin 38,6 faizini təşkil edir.**

Respublikanın birinci instansiya (ümumi və hərbi) məhkəmələri tərəfindən 2017-ci ildə baxılmış cinayət işləri üzrə **15.524 nəfər barəsində 13.307 cinayət işinə baxılmış, onlardan 11.356 iş üzrə 13.733 nəfər barəsində ittiham, 87 iş üzrə 106 nəfər barəsində bəraət hökmü çıxarılmış, 1353 iş üzrə 1431 nəfər barəsində işin icraatına xitam verilmiş, 41 iş üzrə 49 nəfər barəsində tibbi xarakterli qərar çıxarılmışdır. Qeyd edilən işlərdən 12.244 iş ümumi, 1.063 iş hərbi məhkəmələr tərəfindən baxılmışdır.**

Respublikanın birinci instansiya məhkəmələri tərəfindən 2017-ci ildə ümumi məhkum edilənlərin sayı 2016-cı ilə nisbətən **25 nəfər (0,2%)** azalmış, bəraət alan şəxslərin sayı **15 nəfər** (16,5%) artmışdır.

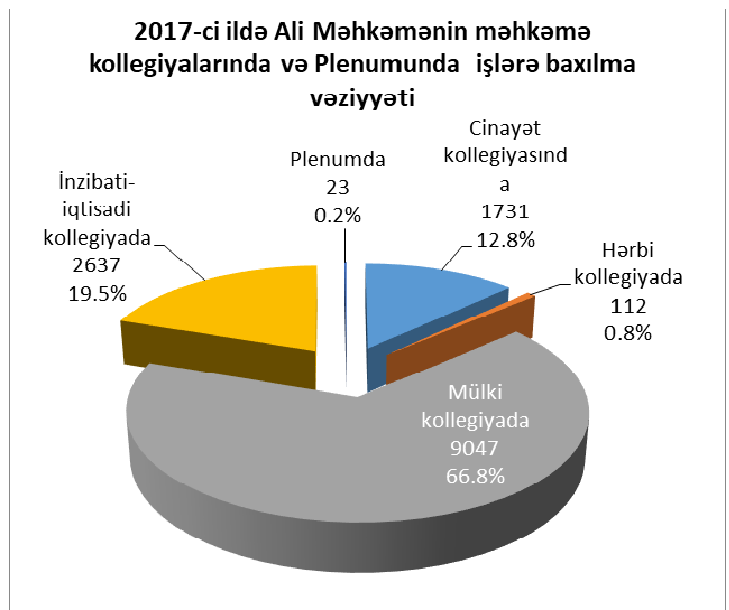
Qeyd olunan müddətdə Respublikanın birinci instansiya (ümumi və hərbi) məhkəmələri tərəfindən məhkum edilmiş **5.063 nəfər** barəsində hökmlərə apellyasiya şikayəti və protesti əsasında müvafiq apellyasiya məhkəmələri tərəfindən baxılmışdır ki, bu da respublikanın birinci instansiya ümumi və hərbi məhkəmələri tərəfindən baxılan cinayət işləri üzrə məhkum edilənlərin cəmi **36,8%** təşkil edir.

Məlumatın əhatə etdiyi dövrdə apellyasiya məhkəmələrində cinayət mühakimə icraatı qaydasında baxılmış işlər üzrə **5.063 nəfər** haqqında çıxarılmış hökm və qərarlardan **2142 nəfər** barəsində işə Ali Məhkəmədə kassasiya şikayəti və protesti əsasında baxılmışdır ki, bu da respublikanın apellyasiya məhkəmələrində 2017-ci ildə baxılmış cinayət işləri üzrə məhkum edilənlərin cəmi **42,3%** təşkil edir.

Göründüyü kimi, 2017-ci ildə respublikanın birinci instansiya (ümumi və hərbi) məhkəmələri tərəfindən baxılmış cinayət işləri üzrə məhkum olunmuş şəxslər barəsindəki hökmlərin **36,8 faizinin** qanuniliyi apellyasiya qaydasında, apellyasiya məhkəmələrində cinayət mühakimə icraatı qaydasında baxılmış işlər üzrə çıxarılmış hökm və qərarların **42,3 faizinin** qanuniliyi kassasiya qaydasında yoxlanılmışdır.

2017-cı ildə Ali Məhkəmənin məhkəmə kollegiyalarının və Plenumunun icraatında **16.001** iş, o cümlədən:

- Mülki kollegiyada **10.358** iş,
- İnzibati- İqtisadi kollegiyada inzibati mübahisələrə dair **2.666** iş, iqtisadi mübahisələrə dair **609** iş,
- Cinayət kollegiyasında **2.203** iş,
- Hərbi kollegiyada **142** iş,

- Plenumda isə **23** iş olmuşdur.

2017-cı ildə Ali Məhkəmənin məhkəmə kollegiyalarının və Plenumun icraatına baxılan olmuş işlərdən **13.550 (84,7%) işə, o cümlədən**

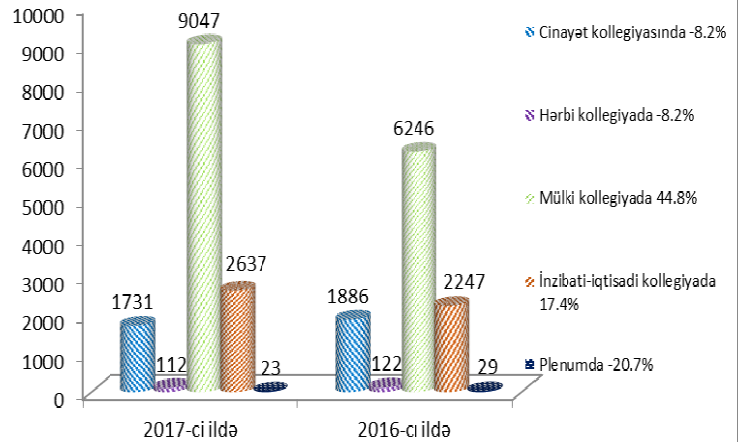
- Mülki kollegiyada **9.047** işə,
- İnzibati- İqtisadi kollegiyada inzibati mübahisələrə dair **2.133** işə,
- iqtisadi mübahisələrə dair **504** işə,
- Cinayət kollegiyasında **1.731** işə,
- Hərbi kollegiyada **112** işə,
- Plenumda isə **23** işə baxılmışdır.

Ali Məhkəmədə 2017-ci ildə baxılmış işlərin sayı 2016-cı il ilə müqayisə etdikdə **3.020** işin (**yəni 28,7%%**) artması görünür.

Aparılmış təhlil nəticəsində müəyyən edilmişdir ki, 2016-cı il ilə müqayisədə 2017-ci ildə Ali Məhkəmədə baxılan işlərin sayı:

- Mülki kollegiyada **2.801 iş (44,8%) artmış;**
- İnzibati- İqtisadi kollegiyada inzibati mübahisələrə dair **376 iş (21,4%)** iqtisadi mübahisələrə dair **14 iş (2,9%) artmış;**
- Cinayət kollegiyasında **155 iş (8,2%) azalmış;**
- Hərbi kollegiyada **10 iş (8,2%) azalmış;**
- Plenumda isə **6 iş (20,7%) azalmışdır.**

Azərbaycan Respublikasının Ali Məhkəməsində baxılmış işlərin illər üzrə müqayisəli analizi

Ali Məhkəmənin kollegiyalarında və Plenumunda icraat

Ali Məhkəmənin məhkəmə kollegiyalarında ədalət mühakiməsi işlərə (materiallara) qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada və hədlərdə kassasiya qaydasında baxılmaqla həyata keçirilir.

Ali Məhkəmənin Mülki və İnzibati-İqtisadi Kollegiyalarında apellyasiya instansiyası məhkəmələrinin mülki və inzibati-iqtisadi kollegiyalarının qətnamə və qərarlarından verilən kassasiya şikayətinə və dövlət mənafeyinin müdafiəsi məqsədi ilə iddia qaldırmış prokurorun kassasiya protestinə, həmçinin işdə iştirak etməyə cəlb olunmayan, lakin məhkəmə aktı ilə maraqlarına toxunan şəxslərin müraciətinə əsasən apellyasiya instansiyası məhkəmələrinin inzibati-iqtisadi mübahisələrə dair işlər üzrə məhkəmə kollegiyalarının qətnamə və qərarlarından Ali Məhkəmə sədrinin verdiyi təqdimata baxılır.

Ali Məhkəmənin Cinayət və Hərbi Kollegiyalarında apellyasiya instansiyası məhkəmələrinin cinayət kollegiyalarının çıxarıqları hökm və qərarlardan verilən kassasiya şikayətinə və ya kassasiya protestinə, həmçinin işdə iştirak etməyə cəlb olunmayan, lakin apellyasiya instansiyası məhkəməsinin cinayət kollegiyasının hökm və ya digər yekun aktı ilə maraqlarına toxunan şəxslərin müraciətinə əsasən Ali Məhkəmə sədrinin verdiyi təqdimata baxılır.

Ali Məhkəmənin Plenumunda işlərə qanunla müəyyən edilmiş hallarda və qaydada Ali Məhkəmə sədrinin təqdimatı, Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorunun protesti və ya müdafiə tərəfinin şikayəti əsasında əlavə kassasiya qaydasında və ya qanuni qüvvəyə minmiş məhkəmə aktlarına hüquq və azadlıqların pozulması ilə bağlı yeni hallar və yeni açılmış hallar üzrə icraat qaydasında yenidən baxılır.

Ali Məhkəmənin kollegiyalarında 2017-ci ildə ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsi vəziyyətinə dair məlumat:

1. Ali Məhkəmənin Mülki kollegiyası

Ali Məhkəmənin Mülki kollegiyasında (bundan sonra «MK») apellyasiya instansiyası məhkəmələrinin mülki işlər üzrə məhkəmə kollegiyalarının qətnamə və qərarlarından (qərardadlarından) verilən kassasiya şikayətinə və dövlət mənafeyinin müdafiəsi üçün iddia qaldırmış prokurorun kassasiya protestinə, həmçinin işdə iştirak etməyə cəlb olunmayan, lakin məhkəmə aktı ilə maraqlarına toxunan şəxslərin müraciətinə əsasən apellyasiya instansiyası məhkəmələrinin mülki işlər üzrə məhkəmə kollegiyalarının qətnamə və qərardadından Ali Məhkəmənin sədrinin verdiyi təqdimata baxılır.

2017-ci ildə MK-nın icraatına 10.358 iş daxil olmuşdur ki, bu da 2016-cı ildə icraatda olmuş 7.662 mülki işdən 2.696 iş, yəni 35,2 % çoxdur.

Hesabat dövründə MK-nın icraatında olan 10.358 mülki işdən 9.047 (87,3%) işə yekun məhkəmə qərarı çıxarılaqla baxılmış, 130 (1,3%) iş üzrə kassasiya şikayəti geri qaytarılmış, 22 (0,2%) iş üzrə kassasiya şikayətindən imtina edilmiş, 1.159 (11,2%) iş isə 2018-cı ilə qalıq keçirilmişdir.

MK-da 2016-cı ildə yekun məhkəmə qərarı çıxarılaqla 6.242 mülki işə baxılmışdırsa, 2017-ci ildə isə həmin işlərin sayı 2.801 (44,8%) artaraq 9.047 mülki iş təşkil etmişdir.

2017-ci ildə MK-nın icraatında olan işlərin təhlili ilə müəyyən edilir ki, yekun məhkəmə qərarı çıxarılaqla baxılan 9.047 mülki işlər:

- 921 (10,2%) iş ailə münasibətləri üzrə mübahisələrə dair;
- 284 (3,1%) iş əmək münasibətləri üzrə mübahisələrə dair işlər üzrə;
- 949 (10,5%) iş mənzil mübahisələri üzrə;
- 361 (4%) iş mülkiyyət hüququ ilə əlaqədar mübahisələri üzrə;
- 244 (2,7%) iş torpaq mübahisələri üzrə;
- 380 (4,2%) iş borc müqaviləsi üzrə mübahisələrə dair;
- 2.980 (32,9%) iş kredit müqaviləsi və bank əmanəti, bank hesabatı müqaviləsi üzrə;
- 128 (1,4%) iş sığorta müqaviləsi üzrə;

- 198 (2,2%) vərəsəlik hüququ ilə mübahisələr üzrə;
- 220 (2,4%) aliment alınması tələbləri üzrə;
- qalan 2 382 (26,3%) işlər isə digər mülki mübahisələrlə bağlı olmuşdur.

MK-da 2017-ci ildə kassasiya qaydasında baxılmış mülki işlər üzrə apellyasiya instansiyası məhkəmələrinin:

- 7.521 (83,1%) iş üzrə qətnamə və ya qərarı dəyişdirilmədən saxlanılmış;
- 1.427 (15,8%) iş üzrə qətnamə və ya qərar ləğv edilmiş (onlardan: 1.294 (14,3%) iş üzrə qətnamə və ya qərar ləğv edilərək iş yenidən baxılması üçün apellyasiya instansiyası məhkəməsinə qaytarılmış, 95 (1,1%) iş üzrə qətnamə və ya qərar ləğv edilərək iş üzrə yeni qərar qəbul edilmiş);
- 3 (0,03%) iş üzrə qətnamə ləğv edilərək iş baxılmamış saxlanılmış;
- 35 (0,4%) iş üzrə qətnamə ləğv edilərək iş üzrə icraata xitam verilmiş;
- 52 (0,6%) iş üzrə qətnamə və qərar dəyişdirilmiş;
- 47 (0,4%) iş üzrə kassasiya icraatına xitam verilmişdir.

2017-ci ildə kassasiya şikayəti ilə müraciət edən şəxslər tərəfindən 70.124 manat dövlət rüsumu ödənilmişdir.

2016-cı ildə kassasiya şikayəti ilə müraciət edənlər tərəfindən 57.795 manat dövlət rüsumu ödənilmişdir.

Müqayisəli təhlildən görünür ki, 2016-cı ilə nisbətən 2017-ci ildə baxılmış işlər üzrə dövlətə ödənilmiş dövlət rüsumunun miqdarı 12.329 manat (21,3%) artmışdır.

2017-ci il ərzində birinci və apellyasiya instansiyalarında mülki işlərə baxılarkən qanunvericiliyin tətbiqi ilə yol verilmiş qanun pozuntusu və nöqsanlarla əlaqədar olaraq Mülki Kollegiya tərəfindən aşağı instansiya məhkəmələrinə və müvafiq orqanlara 58 irad və ya icmal məktubu göndərilmişdir.

Ali Məhkəmənin Mülki Kollegiyasında 2016-cı ildə baxılan mülki işlər üzrə 4 xüsusi qərar qəbul edildiyi halda, 2017-ci ildə cəmi 2 iş üzrə xüsusi qərar çıxarılmışdır

Ali Məhkəmənin MK-da kassasiya qaydasında baxılmış işlərə dair məlumatlar apellyasiya instansiyası məhkəmələri üzrə aşağıdakı cədvəldə əks olunmuşdur.

**Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Mülki Kollegiyasında
2017-ci ildə apellyasiya instansiyası məhkəmələrinin qətnamə və
qəraradlarına kassasiya qaydasında baxılma nəticələri haqqında**

MƏLUMAT

	CƏMI BAXILIB	<i>Apellyasiya instansiya məhkəməsinin qətnamə və qəraradadı dəyişdirilmədən saxlanılmışdır</i>	Cəmi ləğv olunub	<i>Apellyasiya instansiyası məhkəməsinin qətnamə və ya qəraradadı ləğv edilib, yeni qərar qəbul edilmişdir</i>	<i>Apellyasiya instansiya məhkəməsinin qətnamə və ya qəraradadı ləğv edib yenidən baxılması üçün Apellyasiya instansiyasına göndərilməsi</i>	<i>Apellyasiya instansiya məhkəməsinin qətnamə və ya qəraradadı ləğv edib, ərizə baxılmamış saxlanılmışdır</i>	<i>Apellyasiya instansiyası məhkəməsinin qətnamə və ya qəraradadı ləğv edib, iş üzrə icraata xitam verilib</i>	<i>Apellyasiya instansiya məhkəməsinin qətnamə və ya qəraradadı dəyişdirilməmişdir</i>	<i>Kassasiya icraatına xitam verilmişdir</i>	<i>Xüsusi qəraradad çıxarılmışdır</i>	<i>Dövlət rüsumlarının məbləği (manat)</i>
Bakı Apellyasiya Məhkəməsi	4.865	3.969	833 17,1%	59 1,2%	744 15,3%	2 0,1%	28 0,6%	27	36	1	37.300
Gəncə Apellyasiya Məhkəməsi	1.199	1.014	175 14,6%	7 0,6%	164 13,6%	1 0,1%	3 0,3%	7	3	-	9.920
Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsi	1.112	934	171 15,4%	18 1,6%	150 13,5%		3 0,3%	3	4	1	9.158
Şirvan Apellyasiya Məhkəməsi	932	813	105 11,3%	6 0,6%	99 10,6%		-	11	3		7.601
Şəki Apellyasiya Məhkəməsi	912	765	142 15,6%	5 0,5%	136 13,7%		1 0,1%	4	1		5.971
Naxçıvan MR Ali Məhkəməsi	27	26	1 3,7%	-	1 3,7%		-	-			174
Yekunu	9.047	7.521 83,2%	1.427 15,8%	95 1,1%	1.294 14,3%	3 0,04%	35 0,4%	52	47	2	70.124

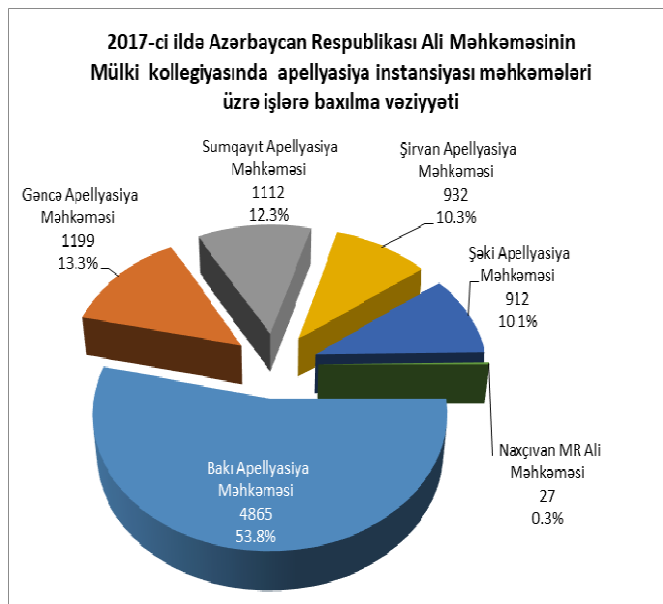
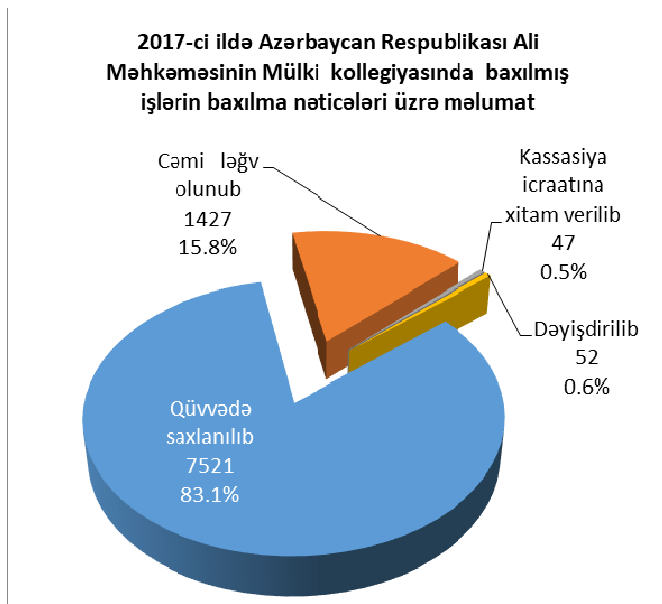
QEYD: Aparılmış təhlil nəticəsində müəyyən olunmuşdur ki, Ali Məhkəmənin MK-da 2017-ci ildə **9.047** işə baxıldığı halda, 2016-cı ilin müvafiq dövründə isə **6.246** işə baxılmışdır ki, bu da 2017-ci ildə baxılmış **2.801 işin (44,8%) artmasını göstərir.!**

Qeyd olunan statistik məlumatları müqayisə etdikdə görünür ki, apellyasiya instansiyası məhkəmələrinin ləğv edilmiş qətnamə və ya qəraradaların sayı 2017-ci ildə **1.427** olduğu halda, 2016-cı ilin müvafiq dövründə isə bu rəqəm **1.189 iş** olmuşdur ki, bu da **238 işin (20%) artmasını göstərir.**

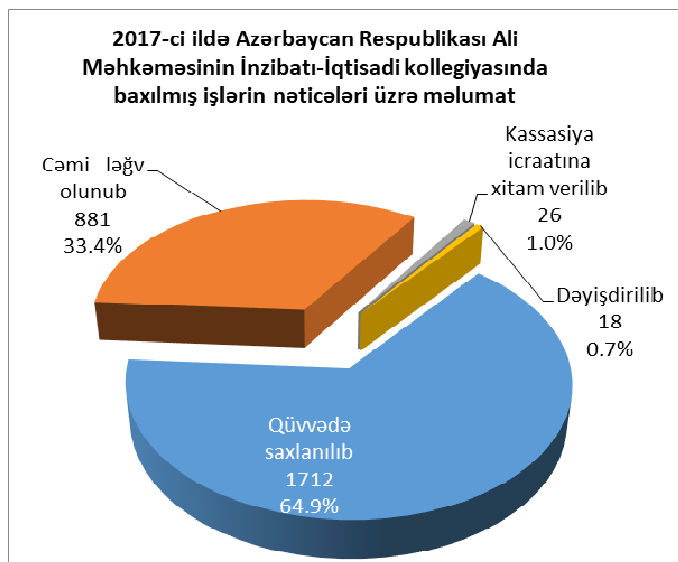
Xarici ölkə məhkəmələrinin qətnaməsinin tanınması və icrası barədə 2017-ci ildə Mülki Kollegiyanın icraatında 147 ərizə olmuş, onlardan: 14 ərizə 2016-cı ildən qalıq keçmiş, 133 ərizə 2017-ci ildə daxil olmuş, 135 ərizəyə baxılmış, 12 ərizə 2018-ci isə qalıq kimi keçmişdir.

2016-cı ildə Mülki Kollegiyanın icraatında xarici ölkə məhkəmələrin qətnaməsinin tanınması və icrası barədə 139 ərizə olmuş, onlardan: 14 ərizə 2015-cı ildən qalıq keçmiş, 125 ərizə 2016-cı ildə daxil olmuş 125 ərizəyə baxılmış, 14 ərizə isə 2017-ci ilə qalıq kimi keçmişdir.

2017-ci ildə 2016-cı ilin müvafiq dövrü ilə müqayisə etdikdə görünür ki, 2017-ci ildə mülki kollegiyanın icraatında Azərbaycan Respublikasında xarici ölkə məhkəmələrinin qətnaməsinin tanınması və icrası barədə 8 (5,8%) ərizə az olmuşdur.

2. Ali Məhkəmənin İnzibati-İqtisadi Kollegiyası

Ali Məhkəmənin İnzibati-İqtisadi Kollegiyasında (bundan sonra «İİK») apellyasiya instansiyası məhkəmələrinin inzibati-iqtisadi mübahisələrə dair işlər üzrə məhkəmə kollegiyalarının qəbul etdikləri qətnamə, qərar və qərardadlarından verilən kassasiya şikayətinə və işdə iştirak etməyə cəlb olunmayan, lakin məhkəmə aktı ilə maraqlarına toxunan şəxslərin müraciətinə əsasən apellyasiya instansiyası məhkəmələrinin İnzibati-iqtisadi Kollegiyasında qətnamə və qərardadından Ali Məhkəmənin sədrinin verdiyi təqdimata baxılır.

2017-ci ildə İİK-nin icraatına inzibati-iqtisadi mübahisələrlə bağlı 3 275 iş daxil olmuşdur ki, bu da 2016-cı ildə icraatda olmuş 3038 işdən 237 iş, yəni (7,8%) çoxdur.

İİK-nin icraatında olan 3 275 işdən 2 637 (80,5%) iş yekun məhkəmə qərarı çıxarılaqla baxılmış, 22 (0,7%) iş baxılmadan geri qaytarılmış, 141 (4,3%) iş üzrə üzrə kassasiya şikayəti mümkün sayılmamış və baxılmadan qeri qaytarılmış, 475 (14,5%) iş isə 2018-ci ilin yanvar ayına qalıq keçirilmişdir.

İİK-da 2016-cı ildə yekun məhkəmə qərarı çıxarılaqla 2 247 iş baxılmışdırsa, 2017-ci ildə belə işlərin sayı 390 (17,4%) artaraq 2 637 iş təşkil etmişdir.

İİK-da 2017-ci ildə yekun məhkəmə qərarı çıxarılaqla baxılan işlərin təhlili göstərir ki, 2 637 işdən:

-426 (16,1%) iş Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi və onun struktur qurumlarının tərəf qismində iştirak etdiyi işlər üzrə;

-460 (17,4%) iş Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi və onun struktur qurumlarının tərəf qismində iştirak etdiyi işlər üzrə;

-349 (13,2%) iş Bələdiyyələr, İcra Hakimiyyəti və onun struktur qurumlarının tərəf qismində iştirak etdiyi işlər üzrə;

-505 (19,2%) iş Vergilər Nazirliyi və onun struktur qurumlarının tərəf qismində iştirak etdiyi işlər üzrə;

- 88 (3,3%) iş borç müqaviləsi üzrə;

- 60 (2,3%) iş kredit müqaviləsi, bank əmanəti və ya bank hesabı müqaviləsi üzrə;

- 24 (0,9%) iş sığorta müqaviləsi üzrə;

- qalan 725 (27,5%) iş isə digər məsələlərlə əlaqədar olmuşdur.

İİK-da kassasiya qaydasında baxılmış cəmi 2 637 iş üzrə çıxarılmış yekun məhkəmə qərarlarından:

-1.712 (64,9%) iş üzrə qətnamə, qərar və ya qərardad dəyişdirilmədən saxlanılmış;

- 881 (33,4%) iş üzrə qətnamə və ya qərardad ləğv edilmiş (onlardan:661 (25,1%) iş üzrə qətnamə və ya qərardad ləğv edilərək iş yenidən baxılması üçün apellyasiya instansiyası məhkəməsinə qaytarılmış; 93 (3,5%) iş üzrə qətnamə və ya qərardad ləğv edilərək iş üzrə yeni qərar qəbul edilmiş);

-72 (2,7%) iş üzrə qətnamə və ya qərardad ləğv edilərək iş üzrə iddia (ərizə) baxılmamış saxlanılmış və ya mümkün sayılmamış;

-55 (2,1%) iş üzrə qətnamə və ya qərardad ləğv edilərək iş üzrə icraata xitam verilmiş;

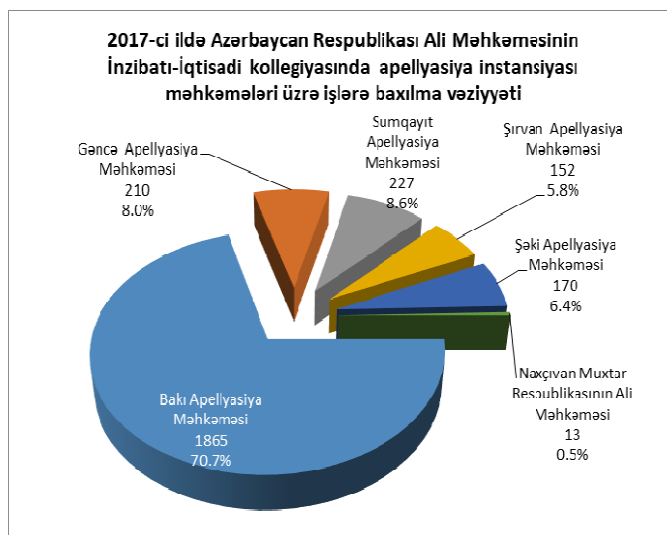
- 18 (0,7%) iş üzrə qətnamə və ya qərardad dəyişdirilmiş;

- 26 (1%) iş üzrə isə kassasiya icraatına xitam verilmişdir.

2017-cı ildə kasasiya şikayəti ilə müraciət edən şəxslər tərəfindən 7.079 manat dövlət rüsumu ödənilmişdir.

Hesabat dövründə Ali Məhkəmənin İİK-da baxılan inzibati-iqtisadi işlər üzrə xüsusi qərardad çıxarılmamışdır.

Bu məlumatlar apellyasiya məhkəmələri üzrə aşağıdakı cədvəldə əks olunmuşdur.

2017-ci ildə Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin İnzibati-İqtisadi Kollegiyasında apellyasiya instansiyası məhkəmələrində baxılan inzibati və iqtisadi mübahisələr üzrə qətnamə, qərar və ya qəraradlarının kassasiya qaydasında baxılma nəticələrinə dair

MƏLUMAT

	<i>Cəmi baxılmışdır</i>	<i>Qətnamə və ya qəraradad qüvvədə saxlanılmışdır</i>	<i>Cəmi ləğv edilmişdir. Onlardan,</i>	<i>Ləğv edilib yenidən baxılması üçün apel.məhkəməsinə göndərilmişdir</i>	<i>Ləğv edilib yeni qərar qəbul edilmişdir</i>	<i>Ləğv edilib iddia mümkün sayılmamışdır</i>	<i>Ləğv edilib baxılmamış saxlanılmışdır</i>	<i>Ləğv edilib icraatna xitam verilmişdir</i>	<i>Cəmi dəyişdirilmişdir</i>	<i>Kassasiya icraatna xitam verilmişdir</i>	<i>Xüsusi qərar çıxarılmışdır</i>
<i>Bakı Apellyasiya Məhkəməsi</i>	1.865	1.234 66,2%	600 32,2%	456 24,4%	76 4,1%	30 1,6%	-	38 2,1%	14	17	
<i>Gəncə Apellyasiya Məhkəməsi</i>	210	114 54,3%	92 43,8%	60 28,6%	4 1,9%	21 10%	-	7 3,3%	-	4	-
<i>Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsi</i>	227	145 63,9%	77 33,9%	59 26%	7 3,1%	5 2,2%	1 0,4%	5 2,2%	2	3	-
<i>Şirvan Apellyasiya Məhkəməsi</i>	152	98 64,5%	52 34,2%	37 24,3%	2 1,3%	9 5,9%	1 0,7%	3 2%		2	-
<i>Şəki Apellyasiya Məhkəməsi</i>	170	112 65,9%	56 32,9%	45 26,4%	4 2,4%	4 2,4%	1 0,6%	2 1,1%	2	-	
<i>Naxçıvan MR Ali Məhkəməsi</i>	13	9 69,2%	4 30,8%	4 30,8%	-	-	-	-	-	-	
CƏMİ:	2.637	1.712 64,9%	881 33,4%	661 25,1%	93 3,5%	69 2,6%	3 0,1%	55 2,1%	18 0,7%	26 1%	-

QEYD: Aparılmış təhlil nəticəsində müəyyən olunmuşdur ki, Ali Məhkəmənin İİK-da 2017-ci ildə 2.637 işə, 2016-cı ilin müvafiq dövründə isə - 2.247 işə baxılmışdır ki, bu da hesabat dövründə baxılan işlərin sayının 390 (17,4%) iş artmasını göstərir.

2017-ci ildə 881 qətnamə, qərar və ya qəraradları ləğv edildiyi halda, 2016-cı ildə 612 yekun məhkəmə qərarı ləğv edilmiş ki, bu da cari ildə 269 (44%) ləğv edilmiş işin artmasını göstərir.

İnzibati işlər üzrə

2017-ci ildə İİK-nın icraatında 2.666 inzibati iş olmuşdur ki, bu da 2016-cı ildə icraatda olmuş 2.458 işdən 208 iş, yəni 8,5% çox olmuşdur.

İİK-nın icraatında olan 2.666 inzibati işdən 2.133 (80%) işə yekun məhkəmə qərarı çıxarılmqla baxılmış, 141 (5,3%) iş üzrə kassasiya şikayəti mümkün sayılmamış və baxılmadan qeri qaytarılmış, 392 (14,7%) iş 2018-cı ilin yanvar ayına qalıq keçmişdir.

İİK-da 2017-ci ildə yekun məhkəmə qərarı çıxarılmqla baxılan 2.133 inzibati işdən

-426 (20%) iş Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi və onun struktur qurumlarının tərəf qismində iştirak etdiyi işlər üzrə;

-460 (21,6%) iş Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi və onun struktur qurumlarının tərəf qismində iştirak etdiyi işlər üzrə;

-349 (16,4%) iş Bələdiyyələr, İcra Hakimiyyəti və onun struktur qurumlarının tərəf qismində iştirak etdiyi işlər üzrə;

-505 (23,6%) iş Vergilər Nazirliyi və onun struktur qurumlarının tərəf qismində iştirak etdiyi işlər üzrə ;

-qalan 393 (18,4%) iş isə digər məsələlərlə bağlı olmuşdur.

İİK-da kassasiya qaydasında baxılmış 2.133 inzibati iş üzrə çıxarılmış yekun məhkəmə qərarlarının təhlili göstərir ki:

-1.365 (64%) iş üzrə qərar və ya qərardad dəyişdirilmədən saxlanılmış;

-731 (34,3%) iş üzrə qərar və ya qərardad ləğv edilmiş, onlardan: 540 (25,3%) iş üzrə qətnamə və ya qərardad ləğv edilərək iş yenidən apellyasiya instansiyası məhkəməsinə qaytarılmış, 85 (4%) iş üzrə qətnamə və ya qərardad ləğv edilərək iş üzrə yeni qərar qəbul edilmiş;

-69 (3,2%) iş üzrə qərar və ya qərardad ləğv edilərək iş üzrə iddia (ərizə) mümkün sayılmamış;

-37 (1,8%) iş üzrə qərar və ya qərardad ləğv edilərək iş üzrə icraata xitam verilmiş;

-12 (0,6%) iş üzrə qərar ya qərardad dəyişdirilmiş;

-25 (1,8%) iş üzrə isə kassasiya icraatına xitam verilmişdir.

2017-ci ildə kassasiya şikayəti ilə müraciət edən şəxslər tərəfindən 3.162 manat məbləğində dövlət rüsumu ödənilmişdir.

Bu məlumatlar apellyasiya instansiyası məhkəmələri üzrə aşağıdakı cədvəldə əks olunmuşdur.

Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin İnzibati-iqtisadi Kollegiyasında 2017-ci ildə apellyasiya instansiyası məhkəmələrinin inzibati mübahisələrə dair işlər üzrə qətnamə və qəraradlarına kassasiya qaydasında baxılma nəticələri haqqında

MƏLUMAT

	<i>Apellyasiya instansiyası məhkəməsinin qətnamə və qərarı dəyişdirilmədən saxlanılmışdır</i>	<i>Apellyasiya instansiyası məhkəməsinin qətnamə və ya qərarı ləğv edilib, yeni qərar qəbul edilmişdir</i>	<i>Apellyasiya instansiyası məhkəməsinin qətnamə və ya qərarı ləğv edilib yenidən baxılması üçün Apellyasiya</i>	<i>Apellyasiya instansiyası məhkəməsinin qətnamə və ya qərarı ləğv edilib, iddia mümkün sayılmamışdır</i>	<i>Apellyasiya instansiyası məhkəməsinin qətnamə və ya qərarı ləğv edilib, iş üzrə icraata xitam verilib</i>	Cəmi ləğv olunub	<i>Apellyasiya instansiyası məhkəməsinin qətnamə və ya qərarı dəyişdirilmişdir</i>	<i>Kassasiya icraatına xitam verilmişdir</i>	Cəmi baxılmışdır	<i>Xüsusi qərarad çıxarılmışdır</i>
Bakı Apellyasiya Məhkəməsi	967	70 4,7%	370 24,9%	30 2%	26 1,7%	496 33,3%	9	16	1.488	
Gəncə Apellyasiya Məhkəməsi	90	4 2,3%	50 28,7%	21 12,1%	5 2,9%	80 46%		4	174	
Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsi	119	7 3,6%	52 27,2%	5 2,6%	3 1,6%	67 35,1%	2	3	191	
Şirvan Apellyasiya Məhkəməsi	81	1 0,8%	26 21,5%	9 7,4%	2 1,7%	38 31,4%		2	121	
Şəki Apellyasiya Məhkəməsi	99	3 2,1%	38 26%	4 2,7%	1 0,7%	46 31,5%	1		146	
Naxçıvan MR Ali Məhkəməsi	9		4 30,8%			4 30,8%			13	
Yekun Cəm	1.365	85 4%	540 25,3%	69 3,2%	37 1,7%	731 34,3%	12	25	2.133	

QEYD: Aparılmış təhlil nəticəsində müəyyən olunmuşdur ki, Ali Məhkəmənin İİK-da 2017-ci ildə **2.133** işə baxıldığı halda, 2016-cı illə müqayisədə **1.757** işə baxılmış, bu da 2017-ci ildə **376** işin (21,4%) işin artmasını göstərir.

Apellyasiya instansiyası məhkəmələrinin ləğv edilmiş qərar və ya qəraradların sayı 2017-ci ildə **731** olduğu halda, 2016-cı ilin müvafiq dövründə isə **489** iş ləğv edilmiş, bu da 2017-ci ildə **242 (49,5%)** ləğv olunmuş işin artmasını göstərir.

İqtisadi işlər üzrə

2017-ci ildə İİK-nin icraatına 609 iqtisadi iş daxil olmuşdur ki, bu da 2016-cı ildə icraatda olmuş 580 işdən 29 (5%) iş coxdur.

İİK-nin icraatında olan 609 işdən 504 (82,8%) işə yekun məhkəmə qərarı çıxarılaqla baxılmış, 22 (3,6%) iş baxılmadan geri qaytarılmış, 83 (13,6%) iş isə 2018-ci ilin yanvar ayına qalıq keçirilmişdir.

İİK-da 2017-ci ildə yekun məhkəmə qərarı çıxarılaqla 504 işə baxılmışdırsa, 2016-cı ildə isə 490 işə baxılmışdır ki, bu da baxılmış işlərin 2,9% (14 iş) artmasını göstərir.

İİK-da 2017-ci ildə yekun hesabat dövründə yekun məhkəmə qərarı çıxarılaqla baxılan 504 işdən:

- 14 (2,8%) iş vergi ödəmələri;
- 13 (2,6%) iş torpaq mübahisələrinə;
- 88 (17,4%) iş borc mübahisələri;
- 60 (11,9%) iş kredit müqaviləsi və bank əmanəti, bank hesabatı müqaviləsi üzrə;
- 24 (4,8%) iş sığorta müqaviləsi;
- qalan 305 (60,5%) iş isə digər mübahisələrə dair işlər olmuşdur.

İİK-da kassasiya qaydasında baxılmış 504 iş üzrə çıxarılmış yekun məhkəmə qərarlarının təhlili göstərir ki:

- 347 (68,8%) iş üzrə qətnamə və ya qərardad dəyişdirilmədən saxlanılmış;
- 150 (29,8%) iş üzrə qətnamə və ya qərardad ləğv edilmiş (onlardan: 121 (24%) iş üzrə qətnamə və ya qərardad ləğv edilərək iş yenidən baxılması üçün apellyasiya instansiyası məhkəməsinə qaytarılmış, 8 (1,6%) iş üzrə qətnamə və ya qərardad ləğv edilərək iş üzrə yeni qərar qəbul edilmiş);
- 3 (0,6%) iş üzrə qətnamə və ya qərardad ləğv edilərək iş üzrə iddia (ərizə) baxılmamış saxlanılmış;
- 18 (3,6%) iş üzrə qətnamə və ya qərardad ləğv edilərək iş üzrə icraata xitam verilmiş;
- 6 (1,2%) iş üzrə qətnamə və ya qərardad dəyişdirilmiş;
- 1 (0,5%) iş üzrə isə kassasiya icraatına xitam verilmişdir.

2017-ci ildə kassasiya şikayəti ilə müraciət edən şəxslər tərəfindən 3.917 manat dövlət rüsumu ödənilmişdir.

Bu məlumatlar apellyasiya instansiyası məhkəmələri üzrə aşağıdakı cədvəldə əks olunmuşdur.

**Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin İnzibati-iqtisadi Kollegiyasında 2017-ci ildə
apellyasiya instansiyası məhkəmələrinin iqtisadi işlər üzrə qərar və qəraradlarına
kassasiya qaydasında baxılma nəticələri haqqında**

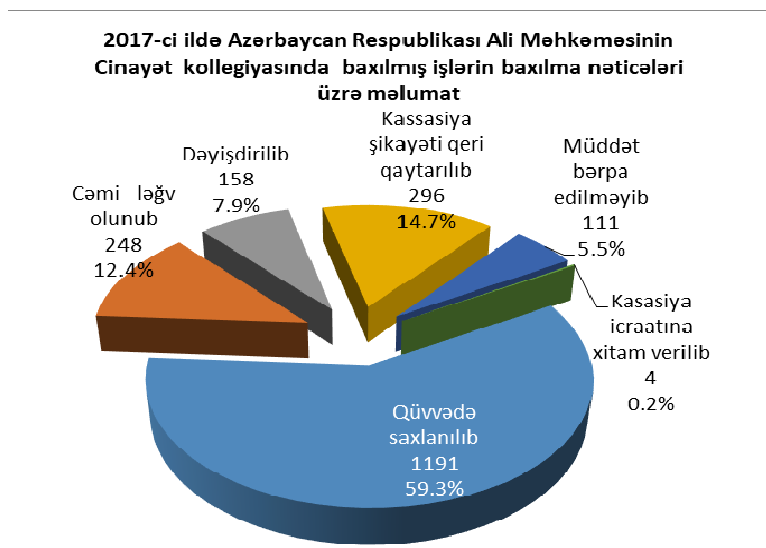
MƏLUMAT

	Apellyasiya instansiyası məhkəməsinin qətnamə və qərarı dəyişdirilmədən saxlanılmışdır		Apellyasiya instansiyası məhkəməsinin qətnamə və ya qərarı dəyişdirilib, yeni qərar qəbul edilmişdir		Apellyasiya instansiyası məhkəməsinin qətnamə və ya qərarı dəyişdirilib, ərizə baxılmamış və ya qərarı dəyişdirilib, iş üzrə icraata xitam verilib		Cəmi ləğv edilib	Apellyasiya instansiyası məhkəməsinin qətnamə və ya qərarı dəyişdirilməmişdir	Kassasiya icraatına xitam verilmişdir	Cəmi baxılmışdır	Xüsusi qərarı çıxarılmışdır	Dövlət rüsumlarının məbləği (manat)
			Tamamilə	Qismən								
Bakı Apellyasiya Məhkəməsi	267	6 1,6%	77 20,4%	9 2,4%		12 2,2%	104 27,6%	5	1	377		2.879
Gəncə Apellyasiya Məhkəməsi	24		10 27,8%			2 5,5%	12 33,3%			36		224
Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsi	26		5 13,9%	2 5,6%	1 2,8%	2 5,6%	10 26,3			36		323
Şirvan Apellyasiya Məhkəməsi	17	1 3,2%	8 25,8%	3 9,7%	1 3,2%	1 3,2%	14 45,1%			31		273
Şəki Apellyasiya Məhkəməsi	13	1 4,2%	5 20,8%	2 8,3%	1 4,2%	1 4,2%	10 41,7%	1		24		218
Naxçıvan MR Ali Məhkəməsi												
Yekun CƏM	347	8 1,6%	105 20,8%	16 3,2%	3 0,6%	18 3,6%	150 29,8%	6	1	504		3.917

QEYD: Aparılmış təhlil nəticəsində müəyyən olunmuşdur ki, Ali Məhkəmənin İİK-da 2017-ci ildə 504 işə baxıldığı halda, 2016-cı ilin müvafiq dövründə isə 490 işə baxılmışdır ki, bu da 2017-ci ildə baxılmış 14 işin (2,9%) artmasını göstərir.

Qeyd olunan statistik məlumatları müqayisə etdikdə görünür ki, apellyasiya instansiyası məhkəmələrinin ləğv edilmiş qətnamə və ya qəraradlarının sayı 2017-ci ildə 150 olduğu halda, 2016-cı ilin müvafiq dövründə isə bu rəqəm 123 iş olmuşdur ki, bu da 27 (22%) ləğv edilmiş işin artmasını göstərir.

3. Ali Məhkəmənin Cinayət Kollegiyası

Ali Məhkəmənin Cinayət Kollegiyasında (bundan sonra «CK») apellyasiya instansiyası məhkəmələrinin cinayət Kollegiyalarının çıxardıqları hökm və qərarlardan verilən kassasiya şikayətinə və ya kassasiya protestinə, həmçinin işdə iştirak etməyə cəlb olunmayan, lakin apellyasiya instansiyası məhkəməsinin cinayət işləri və inzibati xətalara dair işlər üzrə məhkəmə Kollegiyasının hökm və ya digər yekun aktı ilə maraqlarına toxunan şəxslərin müraciətinə əsasən Ali Məhkəmənin sədrinin verdiyi təqdimata baxılır.

CK-da müharibə və hərbi xidmət əleyhinə olan, habelə hərbi qulluqçular tərəfindən törədilmiş cinayət işləri, məhkəməyədək sadələşdirilmiş və ya xüsusi ittiham qaydasında şikayət üzrə materiallar istisna olmaqla, qalan işlərə (materiallara) kassasiya qaydasında baxılır.

2017-ci il ərzində CK-nın icraatında 2 495 nəfər barəsində 2 203 iş olmuş, onlardan 1 629 (81,1%) nəfər barəsində 1 432 (82,7%) iş kassasiya şikayətinə, 379 (18,9%) nəfər barəsində 299 (17,3%) iş kassasiya protestinə əsasən daxil olmuşdur.

2017-ci ildə CK-na daxil olmuş 2 495 nəfər barəsində 2 203 iş üzrə

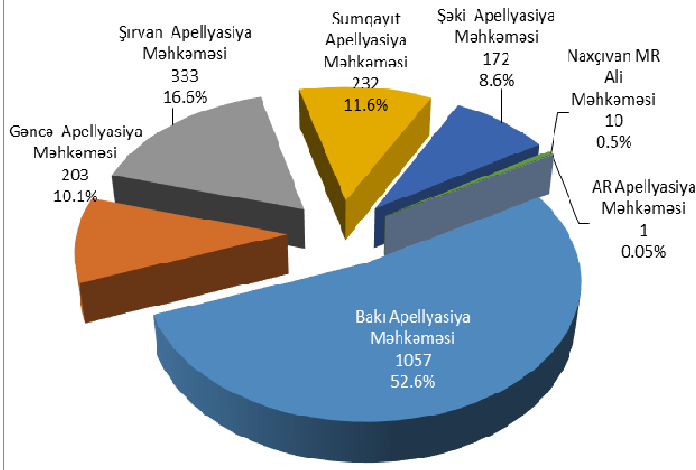
-2 008 (80,5%) nəfər barəsində 1 731 (78,6%) cinayət işi üzrə kassasiya şikayəti və protestinə baxılmaqla yekun məhkəmə qərarı çıxarılmış,

-487 (19,5%) nəfər barəsində 472 (21,4%) iş isə 2018-ci ilə keçmişdir.

2017-ci ildə CK-da kassasiya qaydasında mahiyyəti üzrə 2 008 nəfər barəsində 1 731 iş baxılaraq, çıxarılmış yekun məhkəmə qərarları ilə apellyasiya instansiyası məhkəmələrinin;

-192 (11,1%) iş üzrə 248 (12,4%) nəfər barəsində qərarları ləğv olunmuş (onlardan 242 (12,1%) nəfər barəsində 185 (10,7%) iş üzrə qərarları ləğv olunmuş və yeni apellyasiya baxışına qaytarılmış, 6 (0,3%) nəfər haqqında 7 (0,4%) iş üzrə qərarları ləğv olunaraq kassasiya icraatına xitam verilmiş);

2017-ci ildə Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Cənub kollegiyasında apellyasiya instansiyası məhkəmələri üzrə işlərin baxılma vəziyyəti

-158 (7,9%) nəfər barəsində 135 (7,8%) iş üzrə qərarlar dəyişdirilmiş;

-4 (0,2%) nəfər barəsində 4 (0,2%) iş üzrə kassasiya icraatına xitam verilmiş;

-111 (5,5%) nəfər barəsində 107 (6,2%) iş üzrə kassasiya şikayəti verilmə müddəti bərpa olunmamış;

-296 (14,7%) nəfər barəsində 258 (14,9%) iş üzrə olan kassasiya şikayəti məhkumların və onların müdafiəçilərinin ərizələrinə əsasən geri qaytarılmış;

-1 191 (59,3%) nəfər barəsində 1 035 (59,2%) iş üzrə qərarları isə dəyişdirilmədən saxlanılmışdır.

Kollegiyada baxılmış işlər üzrə cəmi 2 xüsusi qərar qəbul edilmişdir.

Bu məlumatlar apellyasiya instansiyası məhkəmələri üzrə aşağıdakı cədvəldə əks olunmuşdur.

**Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Cinayət Kollegiyasında
2017-ci ildə apelyasiya instansiyası məhkəmələrinin hökm və
qərarlarına kassasiya qaydasında baxılması nəticələrinə dair
MƏLUMAT**

	<i>Cəmi baxılmışdır</i>	<i>Hökm və ya qərar dəyişdirilmədən saxlanmışdır (şəxslərin sayı)</i>	<i>Cəmi ləğv edilmişdir. Onlardan,</i>	<i>Ləğv edilib yenidən baxılması üçün göndərilmişdir</i>	<i>Ləğv edilib icraatına xitam verilmiş işlər</i>	<i>Cəmi dəyişdirilmişdir</i>	<i>Kassasiya icraatına xitam verilmişdir</i>	<i>Kassasiya şikayəti və ya kassasiya protesti vermə müddəti bərpa edilməmişdir</i>	<i>Kas.şikayəti və kas.protesti qeri qaytarılıb</i>	<i>Xüsusi qərar çıxarılmışdır</i>
<i>Bakı Apellyasiya Məhkəməsi</i>	1 057	631 59,7%	108 10,2%	104 9,8%	4 0,4%	95 9%	-	64 6%	159 15%	2
<i>Gəncə Apellyasiya Məhkəməsi</i>	203	124 61,1%	20 9,9%	20 9,9%	-	13 6,4%	1 0,5%	9 4,4%	36 17,7%	
<i>Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsi</i>	232	141 60,8%	49 21,1%	49 21,1%	-	13 5,6%	-	8 3,4%	21 9,1%	
<i>Şirvan Apellyasiya Məhkəməsi</i>	333	193 58%	46 13,8%	45 13,5%	1 0,3%	23 6,9%	2 0,6%	20 6%	49 14,7%	
<i>Şəki Apellyasiya Məhkəməsi</i>	172	98 57%	24 14%	23 13,4%	1 0,6%	14 8,1%	1 0,6%	9 4,6%	26 15,7%	
<i>Naxçıvan MR Ali Məhkəməsi</i>	10	4 40%	1 10%	1 10%					5 50%	
<i>AR Apellyasiya Məhkəməsi</i>	1							1		
CƏMİ:	2.008	1.191 59,3%	248 12,4%	242 12,1%	6 0,3%	158 7,9%	4 0,2%	111 5,5%	296 14,7%	2

QEYD: Aparılmış təhlil nəticəsində müəyyən edilmişdir ki, Ali Məhkəmənin CK-da 2017-ci ildə 2 008 nəfər barəsində 1.731 işə baxıldığı halda, 2016-cı ilin müvafiq dövründə isə 2 126 nəfər barəsində 1.886 işə baxılmışdır. Göründüyü kimi, 2016-cı illə müqayisədə 2017-ci ildə baxılmış işlərin sayı 155 iş (8,2%), şəxslərin sayı isə 118 (5,6%) nəfər azalmışdır.

2017-ci ildə 248 nəfər haqqında 192 iş ləğv olunduğu halda, 2016-cı ilin müvafiq dövründə isə 278 nəfər haqqında 237 iş ləğv olunmuş, yəni 2017-ci ildə ləğv olunmuş işlərin sayı 45 (19%) iş, şəxslərin sayı isə 30 (10,8%) nəfər azalmışdır.

4. Ali Məhkəmənin Hərbi kollegiyası

Ali Məhkəmənin Hərbi kollegiyasında (bundan sonra «HK») müharibə və hərbi xidmət əleyhinə olan, habelə hərbi qulluqçular tərəfindən törədilmiş cinayət işləri üzrə apellyasiya instansiyası məhkəmələrinin hərbi kollegiyalarının çıxardıqları hökm və qərarlardan verilən kassasiya şikayətinə və kassasiya protestinə, həmçinin işdə iştirak etməyə cəlb olunmayan, lakin apellyasiya instansiyası məhkəmələrinin hərbi məhkəmələrin işləri üzrə məhkəmə kollegiyalarının çıxardıqları hökm və ya digər yekun aktı ilə maraqlarına toxunan şəxslərin müraciətinə əsasən Ali Məhkəmənin sədrinin verdiyi təqdimata baxılır.

2017-ci ildə HK-nın icraatında olmuş 182 nəfər barəsində 142 cinayət işdən 172 (94,5%) nəfər məhkum tərəfindən 132 (92,9%) iş kassasiya şikayəti, 10 (5,5%) nəfər məhkum barəsində 10 (7,1%) iş isə kassasiya protesti ilə bağlı olmuşdur. Onlardan:

-134 (73,6%) nəfər barəsində 112 (78,9%) cinayət işinə yekun məhkəmə qərarı çıxarılmaqla baxılmış, 48 (26,4%) nəfər barəsində 30 (21,1%) cinayət işi isə 2018-ci ilə qalığ keçmişdir.

2017-ci ildə HK-da kassasiya qaydasında mahiyyəti üzrə 134 nəfər barəsində 112 işə baxılaraq, apellyasiya instansiyası məhkəmələrinin:

-11 (8,2%) nəfər barəsində 10 (8,9%) iş üzrə qərarları ləğv olunmuş və cinayət işləri yeni apellyasiya baxışına qaytarılmış;

- 43 (32,1%) nəfər barəsində 32 (28,6%) iş üzrə qərarlar dəyişdirilmiş;

-23 (17,2%) nəfər barəsində 20 (17,8%) iş üzrə olan kassasiya şikayəti məhkumların və ya onların müdafiəçilərinin ərizələrinə əsasən geri qaytarılmışdır və ya baxılmamış saxlanılmış;

-5 (3,7%) nəfər barəsində 5 (4,5%) iş üzrə kassasiya şikayəti verilmə müddəti bərpa olunmamış;

-52 (38,8%) nəfər barəsində 45 (40,2%) iş üzrə qərarları dəyişdirilmədən saxlanılmışdır.

Hesabat dövründə HK-da baxılan işlər üzrə xüsusi qərar çıxarılmamışdır.

Qeyd olunan məlumatlar apellyasiya instansiyası məhkəmələri üzrə ayrı-ayrılıqda aşağıdakı cədvəldə əks olunmuşdur.

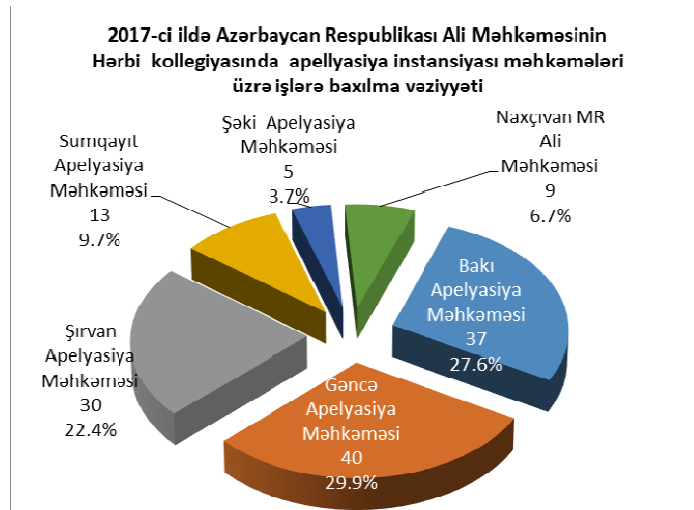
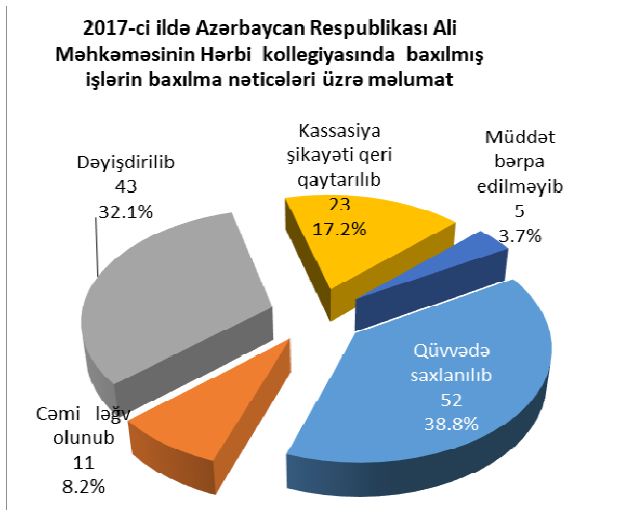
**Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Hərbi kollegiyasında
2017-ci ildə apellyasiya instansiyası məhkəmələrinin hökm və
qərarlarına kassasiya qaydasında baxılması nəticələrinə dair**

MƏLUMAT

	<i>Cəmi baxılmışdır</i>	<i>Hökm və ya qərar dəyişdirilmədən saxlanılmışdır (şəxslərin sayı)</i>	<i>Cəmi ləğv edilmişdir. Onlardan,</i>	<i>Ləğv edilib yenidən baxılması üçün göndərilmişdir</i>	<i>Ləğv edilib icraatna xitam verilmiş işlər</i>	<i>Cəmi dəyişdirilmişdir</i>	<i>Kassasiya icraatına xitam verilmişdir</i>	<i>Kassasiya şikayəti və ya kassasiya protesti vermə müddəti bərpa edilməmişdir</i>	<i>Kas.şikayəti və kas.protesti qeri qaytarılıb və ya baxılmamış saxlanılıb</i>	<i>Xüsusi qərar çıxarılmışdır</i>
<i>Bakı Apellyasiya Məhkəməsi</i>	37	14 37,8%	5 13,5%	5 13,5%	-	7 18,9%	-	-	11 29,7%	-
<i>Gəncə Apellyasiya Məhkəməsi</i>	40	16 40%	4 10%	4 10%	-	16 40%	-	2 5%	2 5%	-
<i>Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsi</i>	13	6 46,2%	1 7,7%	1 7,7%	-	3 23%	-	-	3 23%	-
<i>Şirvan Apellyasiya Məhkəməsi</i>	30	10 33,3%	1 3,3%	1 3,3%	-	16 53,3%	-	2 6,7%	1 3,3%	-
<i>Şəki Apellyasiya Məhkəməsi</i>	5	2 40%	-	-	-	1 20%	-	-	2 40%	-
<i>Naxçıvan MR Ali Məhkəməsi</i>	9	4 44,4%	-	-	-	-	-	1 11,1%	4 44,4%	-
CƏMİ:	134	52 38,8%	11 8,2%	11 8,2%	-	43 32,1%	-	5 3,7%	23 17,2%	-

QEYD: Aparılmış təhlil nəticəsində müəyyən edilmişdir ki, Ali Məhkəmənin HK-da 2017-ci ildə 134 nəfər barəsində 112 işə baxıldığı halda, 2016-cı ilin müvafiq dövründə 146 nəfər barəsində 122 işə baxılmışdır ki, bu da 2017-ci ildə baxılmış işlərin sayına görə 10 iş (8,2%), şəxslərin sayına görə isə 12 (8,2%) nəfərin azalmasını göstərir.

Bundan başqa, 2017-ci ildə 11 nəfər barəsində 10 iş ləğv olunduğu halda, 2016-cı ilin müvafiq dövründə isə 14 nəfər haqqında 13 iş ləğv olunmuşdur ki, bu da 2017-ci ildə 3 iş (23%) və 3 (21,4%) nəfər barəsində ləğvin azalmasını göstərir.

Ali Məhkəmə Kollegiyalarının hakimləri tərəfindən 2017-ci ildə görülmüş işlər.

2017-ci ildə kollegiyaların hakimləri bir sıra xarici ölkələrdə ezamiyyətdə olmuş, müxtəlif seminar və konfranslarda iştirak etmiş, müxtəlif hüququ mövzulara dair məqalələri mətbuatda və Ali Məhkəmənin bülletenində dərc edilmişdir. Belə ki,

Mülki Kollegiyanın hakimlərindən;

-**Əsəd Mirzəliyev** Hakimlər Assosiasiyasının hesabat yığıncağında və hakimlər Assosiasiyasının təşəbbüsü ilə 2017-ci ilin may ayında Mingəçevir şəhərində keçirilən tədbirdə mülki işlərə baxılarkən yol verilmiş xarakterik nöqsanlar mövzusunda çıxış etmiş, Mülki Prosesual Məcəlləyə edilmiş əlavə və dəyişikliklə bağlı Qanun layihəsinin hazırlanmasında, Milli Məclisin Plenar iclasındakı müzakirədə iştirak etmiş, «Xalq» qəzetində nümayəndəlik institutunun tətbiqinə dair məqaləsi dərc edilmişdir.

-**Vəfəddin İbəyev** Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsinin dəvəti ilə Sankt-Peterburq şəhərində olmuş, Ali Məhkəmənin bülletenində “Həbs qətimkan tədbirinin seçilməsi barədə müraciətlərə baxılarkən toqquşan maraqlar arasında tarazlığa necə nail olmalı?” məqaləsi dərc edilmiş,

-**İlqar Dəmirov** Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasında «Yetkinlik yaşına çatmayan uşaqların əlavə xərclərinin ödənilməsində valideynlərin iştirakı və rolu» mövzusunda müzakirələrdə iştirak etmiş, Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin Ədliyyə Akademiyasında ixtisasartırma kursu keçən hakimlər üçün «Ziyan vurma nəticəsində əmələ gələn öhdəliklər» üzrə işlərə məhkəmələrdə baxılmasının xüsusiyyətləri” mövzusunda müzakirələrdə iştirak etmiş,

-**Akif İsgəndərov** Şəki Apellyasiya Məhkəməsində 2016-cı ilin yekunlarına həsr olunmuş hesabat yığıncağında iştirak etmiş, Ədliyyə Akademiyasında hakimliyə namizədlər qarşısında mühazirələr oxumuş, Ali Məhkəmənin Bülletenində qərar və məqalələri dərc edilmişdir.

Bundan əlavə Mülki Kollegiyanın hakimlərindən **Əli Rüstəmov və Qürbət Əsgərov Əhməd Nurməmmədov, Vəfəddin İbəyev** «Çin Məhkəmələrinin sistemi və təşkili», «Çin Xalq Respublikasında cinayət və mülki ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsinin sistemi və xarakteristikası» seminarlarında və tədris kurslarında iştirak etmişlər.

İnzibati-İqtisadi Kollegiyanın

-sədri **Hikmət Mirzəyevin** “Azərbaycan” qəzetində “Ədalət mühakiməsinə vətəndaşların etimadı yüksəkdir” adlı məqaləsi dərc edilmiş, 21 nəfər şikayətçini qəbul edərək onların şikayətlərini öyrənmiş, şikayətlərlə əlaqədar müvafiq işləri tələb etmişdir.

hakimlərindən:

-Zakir Quliyev Azərbaycan Respublikası İxtisaslaşdırılmış Məhkəmə Hakimlərinin İctimai Birliyi (Assosiasiyası) tərəfindən hakimlərin davamlı tədrisinin təşkili işi çərçivəsində inzibati mübahisələrə baxan birinci və apelyasiya instansiya məhkəmələrinin hakimləri üçün keçirilən təlimlərdə iştirak etmiş:

-Rahib Nəbizadə Çin Xalq Respublikasında həmin ölkənin Milli Hakimlər Akademiyasında müxtəlif dövrlərdən olan hakimlərlə birlikdə Çin məhkəmə sisteminin öyrənilməsinə dair tədris kursunda və Dunxuan şəhərində keçirilmiş “İpək yolu məhkəmə əməkdaşlığı beynəlxalq forum”unda iştirak etmiş:

-Xəqani Məmmədov Avropa Birliyi, Avropa Şurası və Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin Ədliyyə Akademiyasının birgə əməkdaşlığı çərçivəsində həyata keçirilən layihəyə uyğun olaraq Avropa Konvensiyasının 6, 10 və 11-ci maddələrlə bağlı hakimlər üçün keçirilən təlimdə təlimçilər kimi iştirak etmiş, hakimliyə namizədlər üçün təşkil olunmuş uzun müddətli kurslarda inzibati, mülki və prosesual hüquq sahələrinə dair təlimlər keçmiş səhnələşdirilmiş məhkəmə iclaslarının keçirilməsində təlimçi kimi iştirak etmiş, eləcə də Almaniya Beynəlxalq Əməkdaşlıq Cəmiyyəti və “Asan” Xidmətlə birgə həyata keçirilən layihə çərçivəsində “Asan” Xidmət əməkdaşlarına hər ay inzibati hüquqla bağlı təlimlər keçmişdir.

Hakimlər **Z.Quliyev, A.Hüseynov, İ.Dadaşov və X.Məmmədov** Ədliyyə Akademiyasında hakimliyə namizədlər üçün təşkil olunan seminarlarda təlimçi kimi iştirak etmişlər.

Cinayət Kollegiyasının

-hakimləri tərəfindən Əfv komissiyasından daxil olmuş materiallar əsasında **480** rəy hazırlanaraq Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Hüquq mühafizə orqanları ilə iş şöbəsinin əfv məsələləri üzrə sektoruna göndərilmişdir.

Bundan başqa:

-kollegiyanın sədri Şahin Yusifov Ali Məhkəməyə daxil olmuş ərizə və şikayətlərlə bağlı 26 nəfəri qəbul etmiş, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasından daxil olmuş BMT-nin Özbaşına Həbslər üzrə işçi qrupunun 2016-cı ildə ölkəmizə səfərinə dair hesabatına rəy hazırlanaraq Xarici İşlər Nazirliyinə göndərilmiş, Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyindən daxil olmuş “Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsində dəyişikliklər edilməsi haqqında” və digər 14 qanun layihələrinə dair rəy və təkliflər hazırlanmasında, ölkəmizdə səfərdə olan xarici ölkələrin və beynəlxalq təşkilatların nümayəndələrinin Ali Məhkəmənin rəhbərliyi ilə birlikdə qəbulunda, bir sıra konfrans və seminarlarda, “Penitensiar sahədə fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi, cəza siyasətinin humanistləşdirilməsi və cəmiyyətdən təcridetmə ilə əlaqədar olmayan alternativ cəza və prosesual məcburiyyət tədbirlərinin tətbiqinin genişləndirilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 10 fevral 2017-ci il tarixli Sərəncamının və bununla bağlı “Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsində dəyişikliklər edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 20 oktyabr 2017-ci il tarixli Qanununun qəbulu ilə əlaqədar

Azərbaycan Televiziyasında və İctimai Televiziyada yayımlanan müzakirələrdə və digər çoxsaylı tədbirlərdə iştirak etmiş,

kollegiyanın hakimlərindən:

-İmran Hacıqayıbov Birləşmiş Millətlər Təşkilatının “Ağır və transmilli xarakterli cinayətlərin qarşısının alınması və onlara qarşı mübarizədə dövlətlərin potensialının gücləndirilməsi” adlı Qlobal Proqramı çərçivəsində 28-30 mart 2017-ci il tarixlərində Qazaxıstan Respublikasının Almatı şəhərində keçirilmiş “İnternetdən istifadə ilə terrorçuluq və digər transmilli xarakterli cinayətlərin törədilməsi” mövzusunda keçirilmiş regionlararası seminarda iştirak edərək “Milli qanunvericilik və təcrübə” mövzusunda məruzə ilə çıxış etmiş, Avropa Şurasının “İnsan alverinə qarşı mübarizə haqqında” Konvensiyasının ölkəmiz tərəfindən icra edilməsinin ikinci qiymətləndirmə mərhələsi çərçivəsində Avropa Şurasının İnsan alverinə qarşı mübarizə üzrə Ekspert Qrupu (GRETA) heyətinin 23-27 oktyabr 2017-ci il tarixlərində Bakı şəhərində keçirdiyi görüşdə iştirak etmiş və ekspertlərin suallarını cavablandırmış:

-Fərhad Kərimov 22 sentyabr 2017-ci il tarixdə Ədliyyə Akademiyasında “Cinayət işləri üzrə məhkəmə baxışının xüsusiyyətləri” mövzusunda ixtisasartırma kursunda “Ayrı-ayrı cinayət işləri üzrə məhkəmə təcrübəsindən irəli gələn problemlər”, 05 və 12 aprel 2017-ci il tarixlərdə Hakimliyə namizədlərin ilkin tədris kursunda “məhkəmə səhvi və onun nəticələrinin hüquqi aspektləri” mövzusunda, 12 və 18 oktyabr 2017-ci il tarixlərdə “Narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin qanunsuz dövriyyəsi ilə əlaqədar cinayətlərə dair işlərə baxılmasının xüsusiyyətləri” mövzusunda mühazirələrlə çıxış etmiş,

-Tahir Kazımovun “Cəza siyasətinin humanistləşdirilməsi üçün strateji yol xəritəsi” adlı məqaləsi “Xalq qəzeti”nin 22 noyabr 2017-ci il tarixli 257 sayında dərc edilmişdir.

Hərbi kollegiyanın hakimləri tərəfindən ümumilikdə 30 əlavə kassasiya şikayətləri və 2 yeni açılmış hal ilə bağlı qərar layihələri hazırlanaraq Ali Məhkəmənin sədrinə təqdim olunmuş, əfv komissiyasından daxil olmuş materiallar əsasında **326** rəy hazırlanaraq Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Hüquq mühafizə orqanları ilə iş və hərbi məsələlər üzrə şöbəsinə göndərilmişdir.

5. Ali Məhkəmənin Plenumu

Ali Məhkəmənin Plenumunun işi haqqında məlumat

2017-ci ildə Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsi Plenumunun **altı** iclası, o cümlədən:

-10 fevral 2017-ci il tarixli Plenum iclasında Ali Məhkəmənin kollegiyalarının 2016-cı ildə ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsinə dair məlumatları nəzərə alınmış, Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin 2017-ci ilin I yarısına dair iş planı təsdiq edilmiş, Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Aparatı haqqında Əsasnamədə əlavə və dəyişikliklərin edilməsi, Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsi Plenumunun Reqlamentinin və Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsi yanında Elmi-Məsləhət Şurasının Əsasnaməsinin təsdiq edilməsi barədə qərar qəbul edilmişdir.

-7 aprel 2017-ci il tarixli Plenum iclasında Azərbaycan Respublikasının birinci instansiya məhkəmələri tərəfindən 2015-ci ildə təqsirləndirilən şəxslər barəsində həbs qətimkan tədbirinin seçilməsi, həbsdə və ev dustaqlığında saxlanılma müddətinin uzadılması ilə bağlı təqdimatlara və həbsin ev dustaqlığı ilə əvəz olunmasına dair vəsatətlərə baxılması təcrübəsinin ümumiləşdirilməsi müzakirə edilmişdir.

-28 aprel 2017-ci il tarixli Plenum iclasında Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin hakimi Seyidov Əziz Cəfər oğlu and içmiş, Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsi hərbi kollegiyasının tərkibinin yenidən təşkili barədə qərar qəbul edilmiş və konkret işlərə baxılmışdır.

-07 iyul 2017-ci il tarixli Plenum iclasında Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin hakimi Kazımov Tahir Lələkişi oğlu and içmiş, Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Mülki və Cinayət Kollegiyalarının tərkibi yenidən təşkil edilmiş, Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin 2017-ci ilin ikinci yarım illiyinə dair iş planı təsdiq edilmiş və konkret işlərə baxılmışdır.

-13 oktyabr və 20 dekabr 2017-ci il tarixli Plenum iclaslarında konkret işlərə baxılmışdır.

Plenum iclaslarında 23 mülki mübahisəyə baxılıb müvafiq qərarlar çıxarılmışdır. Mülki işlərdən on iki iş Konstitusiyaya Məhkəməsinin qərarına, beş iş yeni açılmış hallara dair ərizəyə və dördü Ali Məhkəmə Sədrinin təqdimatına, iki işə əlavə kassasiya şikayətinə əsasən baxılmışdır.

Konstitusiyaya Məhkəməsinin qərarına və Ali Məhkəmə Sədrinin təqdimatına əsasən baxılmış mülki işlər üzrə kassasiya instansiyası məhkəməsinin və apellyasiya instansiyası məhkəməsinin qərarları ləğv edilərək, on iki iş yeni apellyasiya baxışına, üç iş yeni məhkəmə tərkibinə göndərilmişdir. Yeni açılmış hallar üzrə ərizə təmin edilərək beş mülki iş baxılması üçün birinci instansiya məhkəməsinə, bir mülki iş isə baxılması üçün Ali Məhkəmənin mülki kollegiyasına göndərilmişdir.

Əlavə kassasiya şikayəti təmin edilərək bir iş yeni apellyasiya baxışına göndərilmişdir.

İki inzibati və bir iqtisad işinə Konstitusiyaya Məhkəməsinin qərarına əsasən baxılmış, 1 inzibati iş yeni apellyasiya baxışına, 1 inzibati iş və 1 iqtisad işi yeni kassasiya baxışına göndərilmişdir.

Ali Məhkəmənin Sədrinin təqdimatı əsasında bir iqtisadi mübahisəyə baxılmış və həmin iş yeni apellyasiya baxışına göndərilmişdir.

Bir cinayət işinə Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun yeni açılmış hallar üzrə ərizəsi əsasında baxılmış və Ali Məhkəmənin müvafiq qərarı dəyişdirilmişdir.

2017-cı ildə Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Plenumunda Ali Məhkəmə hakimlərinin məruzəsi və sədrliyi ilə baxılmış işlər üzrə qərarların ləğv edilməsi və dəyişdirilməsi barədə

MƏLUMAT

<i>Nö</i>	<i>Hakimlər</i>	<i>Əlavə kassasiya şikayətinə (protestinə) əsasən</i>	<i>Yeni açılmış hallar üzrə</i>	<i>Təqdimata əsasən</i>	<i>Konstitusiyə Məhkəməsinin qərarlarına əsasən</i>	<i>Avropa Məhkəməsinin qərarına əsasən</i>	<i>Cəmi</i>
<i>Mülki mübahisələr dair işlər</i>							
<i>1</i>	<i>Qəhrəman Allahverdiyev</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>			<i>3</i>
<i>2</i>	<i>Aslan Kalbaliyev</i>		<i>1</i>		<i>1</i>		<i>2</i>
<i>3</i>	<i>Əli Rüstəmov</i>		<i>1</i>		<i>1</i>		<i>2</i>
<i>4</i>	<i>Mehparə Əhmədova</i>				<i>2</i>		<i>2</i>
<i>5</i>	<i>Ənvər Şadiyev</i>				<i>1</i>		<i>1</i>
<i>6</i>	<i>Tatyana Qoldman</i>	<i>1</i>			<i>2</i>		<i>3</i>
<i>7</i>	<i>Əhməd Nurməmmədov</i>				<i>2</i>		<i>2</i>
<i>8</i>	<i>Qürbət Əsgərov</i>			<i>1</i>	<i>1</i>		<i>2</i>
<i>9</i>	<i>Əsəd Mirzəliyev</i>			<i>1</i>	<i>1</i>		<i>2</i>
<i>10</i>	<i>İlqar Dəmirov</i>				<i>1</i>		<i>1</i>
<i>12</i>	<i>İlqar Xələfov</i>		<i>1</i>				<i>1</i>
<i>13</i>	<i>Rəşadət Ağayev</i>			<i>1</i>			<i>1</i>
	<i>CƏMİ</i>	<i>2</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>12</i>		<i>22</i>
<i>İnzibati mübahisəyə dair işlər</i>							
<i>1</i>	<i>Xəqani Məmmədov</i>				<i>1</i>		<i>1</i>
<i>2</i>	<i>Sevda Hüseynova</i>				<i>1</i>		<i>1</i>
	<i>CƏMİ</i>				<i>2</i>		<i>2</i>
<i>İqtisadi mübahisələrə dair işlər</i>							
<i>1</i>	<i>Nigar Rəsulbəyova</i>			<i>1</i>			<i>1</i>
<i>2</i>	<i>Kəmaləddin Bədəlov</i>				<i>1</i>		<i>1</i>
	<i>CƏMİ</i>			<i>1</i>	<i>1</i>		<i>2</i>
<i>Cinayət işi</i>							
<i>1</i>	<i>Gülzar Rzayeva</i>		<i>1</i>				<i>1</i>
	<i>CƏMİ</i>		<i>1</i>				<i>1</i>

Ali Məhkəmənin Aparatı və İşlər İdarəsi

Ali Məhkəmənin fəaliyyətinin hüquqi, təşkilati, informasiya, maddi-texniki, maliyyə və təsərrüfat təminatını həyata keçirmək üçün məhkəmə Aparatı və İşlər İdarəsi fəaliyyət göstərir.

Ali Məhkəmənin Aparatı və İşlər İdarəsi öz səlahiyyətlərinə görə birinci kateqoriya dövlət orqanının məhkəmə aparatıdır, inzibati və yardımçı vəzifə tutan dövlət qulluqçularından ibarətdir.

«Azərbaycan Respublikasında məhkəmə sisteminin müasirləşdirilməsi və «Azərbaycan Respublikasının bəzi qanunvericilik aktlarına dəyişikliklər və əlavələr edilməsi haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 19 yanvar 2006-cı il tarixli Fərmanı ilə ölkəmizin məhkəmə sisteminin inkişafında keyfiyyətə yeni mərhələ başlanmışdır.

Ali Məhkəmənin və bütövlükdə məhkəmə sisteminin informasiya sisteminin yaradılması və təkmilləşdirilməsi vahid razılaşdırılmış prinsiplər əsasında qurulmuş, Ali Məhkəmə rəhbərliyinin, aparatı və hakimlərin fəaliyyətində müasir informasiya texnologiyalarının tətbiqi keyfiyyətə yeni mərhələyə keçidin əsasını qoymuşdur.

Ali Məhkəmədə İnformasiya texnologiyalarının tətbiqi sahəsində əsas məqsəd hakimlərin və məhkəmə aparatının fəaliyyətinin müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi ilə müasirləşdirilməsi və prinsipə yeni formaya keçməsi ilə məhkəmənin fəaliyyətinin səmərəliliyinin artırılmasını təşkil edir.

Bu isə «Azərbaycan Respublikasında məhkəmə sisteminin müasirləşdirilməsi və «Azərbaycan Respublikasının bəzi qanunvericilik aktlarına dəyişikliklər və əlavələr edilməsi haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 19 yanvar 2006-cı il tarixli Fərmanı və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 11 avqust 2010-cu il tarixli 1056 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında rabitə və informasiya texnologiyalarının inkişafı üzrə 2010-2012-ci illər üçün Dövlət Proqramı”nın (Elektron Azərbaycan) yerinə yetirilməsi ilə birbaşa bağlıdır.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 13 fevral 2014-cü il tarixli “Elektron məhkəmə” informasiya sisteminin yaradılması haqqında” Sərəncamı Azərbaycan Respublikasının məhkəmə sisteminin inkişafında yeni mərhələnin başlanğıcını qoydu.

Bu sərəncamın 2-ci bəndində nəzərdə tutulan işlərin yerinə yetirilməsi məhkəmə sistemində müasir informasiya texnologiyalarının tətbiqində növbəti-elektron mərhələsinə keçidi təmin edəcəkdir.

Bu sərəncamın yerinə yetirilməsi nəticəsində Azərbaycanda
-“Elektron məhkəmə” portalının yaradılması;

-“Elektron məhkəmə” portalı ilə Ali Məhkəmənin, Apellyasiya və 1-ci instansiya məhkəmələrinin məhkəmə işlərinin işlənməsi sistemləri ilə qarşılıqlı mübadiləsinin təmin olunması;

-“Elektron məhkəmə” sistemi ilə “ASAN” xidmət və “Elektron hökumət” portalları arasında qarşılıqlı mübadilənin təmin olunması nəzərdə tutulur.

Bu da məhkəmə sistemində aşağıdakı işlərin yerinə yetirilməsini nəzərdə tutur:

- mühakimə üsulunun təkmilləşdirilməsi və ədalət mühakiməsinin daha da əlyətərli olmasının təmin olunması;

- hakimlərin və məhkəmə aparatının fəaliyyətinin effektivliyinin artırılması;

- məhkəmə sisteminin informasiya fazasında eyniliyinin təmin olunması;

-əhali və təşkilatlar üçün məhkəmələrə müraciətin asanlaşdırılması, aşkarlığın təmin olunması, məhkəmələrə getmədən internet vasitəsi ilə şikayətlərin verilməsi və işlərin gedişi barədə məlumatların operativ alınması;

- məhkəmənin gedişinin internet vasitəsi ilə müşahidə etmənin təmin olunması.

Qeyd olunan vəzifələrin yerinə yetirilməsi məqsədi ilə Ali Məhkəmədə bir sıra işlər həyata keçirilir:

- məhkəmə işlərinin, vətəndaşların və təşkilatların ərizə və şikayətlərinin baxılma müddətinin müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının – internet, elektron sənəd dövriyyəsi, böyük həcmli məlumatların işlənməsi və saxlanması, video-konfrans əlaqə və s. texnologiyaların kompleks şəkildə tətbiqi vasitəsi ilə qısaldılması;

- məhkəmədə kargüzarlığın və məhkəmə statistikasını məlumatlarının keyfiyyətinin artırılması;

- Ali Məhkəmənin digər instansiya məhkəmələri, Respublika Prokurorluğu, Ədliyyə Nazirliyi və digər dövlət idarətmə orqanları ilə məlumat mübadiləsinin operativliyinin artırılması;

- Qərarların qəbul edilməsi üçün müasir analitik metodların tətbiqi vasitəsi ilə Ali Məhkəmənin fəaliyyətinin bütün sahələrində administrativ-idarətmə proseslərinin məlumat təminatının keyfiyyətinin yüksəldilməsi;

- Ali Məhkəmənin avtomatlaşdırılmış məlumat sisteminin təhlükəsizliyinin kompleks şəkildə təmin olunması;

- Avtomatlaşdırılmış idarətmə sisteminin qarşısında qoyulmuş tələblərə uyğun olaraq informasiya vasitələrinin etibarlılığının və səmərəliliyinin kompleks şəkildə artırılması, təkmilləşdirilməsi və informasiya-kommunikasiya vasitələrinin inkişaf etdirilməsi üçün maddi-texniki və maliyyə təminatının olması;

- müasir informasiya texnologiyalarının tətbiqi sahəsində effektivliyin artırılması məqsədi ilə hakimlərin və məhkəmə aparatı işçilərinin ixtisasının artırılması;

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 11 avqust 2010-cu il tarixli 1056 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında rabitə və informasiya texnologiyalarının inkişafı üzrə 2010-2012-ci illər üçün Dövlət Proqramı”nda (Elektron Azərbaycan) və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 13 fevral 2014-cu il tarixli “Elektron məhkəmə” informasiya sisteminin yaradılması haqqında” Sərəncamının 2-ci bəndində nəzərdə tutulmuş işlərin yerinə yetirilməsi, “Elektron məhkəmə” sisteminin yaradılması, “Ali Məhkəmənin “Elektron kargüzarlıq və sənəd dövriyyəsi” sisteminin təkmilləşdirilməsi, daha müasir texnologiyaların tətbiqi ilə beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması” bəndinin yerinə yetirilməsi məqsədi ilə informasiya texnologiyalarının tətbiqi sahəsində müəyyən işlər yerinə yetirilmiş və 2014-2016-cı illərdə yerinə yetiriləcək işlərin planı hazırlanmışdır.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 13 fevral 2014-cu il tarixli “Elektron məhkəmə” informasiya sisteminin yaradılması haqqında” Sərəncamının yerinə yetirilməsi məqsədi ilə 14 fevral 2014-cü il tarixdə Ali Məhkəmədə 13 nəfərdən ibarət xüsusi işçi qrupu yaradılmışdır.

İşçi qrup “Elektron məhkəmə” sisteminin yaradılması məqsədi ilə tədbirlər planı, yerinə yetiriləcək işləri əhatə edən ilkin layihə hazırlamış və maliyyə üçün təkliflər vermişdir.

Layihə çərçivəsində Ali Məhkəmənin mövcud texniki və proqram təminatının mövcud “Elektron sənəd dövriyyəsi sistemində istifadəçilərin işinin yüngülləşdirilməsi və sənədlərin işlənməsini sürətləndirmək məqsədi ilə müəyyən dəyişikliklər edilmiş, işlərin yerinə yetirilməsinə nəzarəti təmin etmək üçün xüsusi daxili axtarış-nəzarət sistemi təkmilləşdirilmiş, “İnternet portal www.supremecourt.gov.az”-da “E-Xidmətlər” bölməsinə dəyişikliklər və yeni bəndlər, “Təhlil və statistika sistemi”nə yeni alətlər və statistik formalar əlavə edilmiş, yeni nəzarət sistemi yaradılmış, işlərin avtomatik bölgüsünün aparılması üçün xüsusi proqram hazırlanmış, Ali Məhkəmənin kadrlar sektoru üçün xüsusi proqram kompleksində dəyişikliklər edilmiş, mühasibat uçotu proqram təminatında qanunvericiliyə uyğun dəyişikliklər edilmişdir.

“Elektron məhkəmə” sisteminin yaradılması və Ali Məhkəmənin informasiya sisteminin yenilənməsi, məhkəməyə daxil olan işlərin elektron formada işlənməsi üçün proqram-texniki kompleksin yaradılması, fiziki və hüquqi şəxslərin məhkəmələrə müraciətlərinin, iddia ərizələrinin, müxtəlif məhkəmə instansiyalarına şikayətlərin elektron formada təqdim edilməsi üçün xüsusi sistemin yaradılması ilə bağlı prosessual qanunvericiliyə dəyişikliklər edilməsi barədə təkliflər verilmişdir.

Ali Məhkəmə Aparatının strukturunda müvafiq dəyişikliklər edildikdən sonra Aparat və İşlər İdarəsi 2017-ci ildə aşağıdakı tərkibdə fəaliyyət göstərmişdir :

Ali Məhkəmənin Aparatı

1. Məhkəmə təcrübəsinin ümumiləşdirilməsi və məhkəmə statistikasının təhlili şöbəsi
2. Beynəlxalq əlaqələr şöbəsi
3. Qanunvericiliyin təhlili və sistemləşdirilməsi şöbəsi
4. Vətəndaşların qəbulu və müraciətləri ilə iş şöbəsi
5. İnsan hüquqları və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsi
6. Dövlət qulluğu və kadr məsələləri sektoru
7. İcra şöbəsi
8. Ali Məhkəmə Plenumunun katibliyi
9. Mülki kollegiyanın katibliyi
10. İnzibati-İqtisadi kollegiyanın katibliyi
11. Cinayət kollegiyasının katibliyi
12. Hərbi kollegiyanın katibliyi

Ali Məhkəmənin İşlər İdarəsi

1. İnformasiya Texnologiyaları şöbəsi
2. Maliyyə-Təsərrüfat şöbəsi
3. Ali Məhkəmənin Xatirə Muzeyi
4. Kitabxana
5. Arxiv
6. Ali Məhkəmənin mətbəəsi

Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsi milli qanunvericiliyin və İnsan Hüquqlarının müdafiəsini tənzimləyən beynəlxalq hüquq normalarının məhkəmələr tərəfindən tətbiqinin vahid təcrübəsinin yaradılmasını təmin etmək məqsədi ilə öz səlahiyyətləri çərçivəsində mütəmadi olaraq tədbirlər həyata keçirir. Bu məqsədlə ayrı-ayrı sahələr üzrə məhkəmələr tərəfindən baxılan işlər öyrənilərək ümumiləşdirilir, bu növ işlərə baxılarkən yol verilmiş nöqsanlar və qanun pozuntuları aşkar edildikdə ümumiləşdirmənin nəticələri Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Plenumunda hakimlərin iştirakı ilə müzakirə olunur.

Belə ki, **Məhkəmə təcrübəsinin ümumiləşdirilməsi və məhkəmə statistikasının təhlili şöbəsinin** əməkdaşları tərəfindən “2015-ci ildə Azərbaycan Respublikasının birinci instansiya məhkəmələri tərəfindən təqsirləndirilən şəxslər barəsində həbs qətimkan tədbirinin seçilməsi, həbsdə və ev dustaqlığında saxlanılma müddətinin uzadılması ilə bağlı təqdimatlara və həbsin ev dustaqlığı ilə əvəz olunmasına dair vəsatətlərə baxılmasına dair materiallar öyrənilərək ümumiləşdirilmiş, nəticəsi Ali Məhkəmənin **7 aprel 2017-ci il tarixli** Plenum iclasında

müzakirə edilmiş və aşkar edilmiş qanun pozuntuları və nöqsanlarla bağlı birinci və apellyasiya instansiyası məhkəmələrinə icmal məktub göndərilmişdir.

Bundan başqa, “Penitensiar sahədə fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi, cəza siyasətinin humanistləşdirilməsi və cəmiyyətdən təcridetmə ilə əlaqədar olmayan alternativ cəza və prosessual məcburiyyət tədbirlərinin tətbiqinin genişləndirilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidenti cənab İlham Əliyevin 10 fevral 2017-ci il tarixli Sərəncamının 13-cü bəndinin icrasını təmin etmək məqsədi ilə 2017-ci ilin I yarımilliyində Azərbaycan Respublikasının birinci instansiya məhkəmələri tərəfindən təqsirləndirilən şəxslər barəsində həbs qətimkan tədbirinin seçilməsi, həbsdə və ev dustaqlığında saxlanılma müddətinin uzadılması ilə bağlı təqdimatlara baxılarkən qanunvericiliyin tətbiqi təcrübəsi ümumiləşdirilmiş və nəticəsi 23 dekabr 2017-ci il tarixdə Ali Məhkəmənin rəhbərliyi yanında geniş müzakirə edilmiş, ümumiləşdirilmə zamanı aşkar edilmiş qanun pozuntuları və nöqsanlar barədə birinci və apellyasiya instansiyası məhkəmələrinə icmal məktubu göndərilmişdir.

Bundan əlavə, məhkəmə təcrübəsinin ümumiləşdirilməsi və məhkəmə statistikasının təhlili şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən Bakı şəhəri Qaradağ, Gəncə şəhəri Nizami Rayon və Sumqayıt Şəhər Məhkəmələrində 2016-cı ildə ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsi vəziyyəti ümumiləşdirilmiş və nəticəsi həmin məhkəmələrin hakimlərinin iştirakı ilə müzakirə edilmişdir.

Qanunvericiliyin təhlili və sistemləşdirilməsi şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən 2017-ci ildə şöbənin əsas funksional təyinatından irəli gələn analitik işin həyata keçirilməsi, qanunların və digər normativ hüquqi aktların, normativ xarakterli aktların, o cümlədən onlara edilmiş əlavə və dəyişikliklərin sistemləşdirilməsi və kodifikasiyası təmin edilmiş, Ali Məhkəməyə daxil olan qanunvericilik aktlarının və onların layihələrinin öyrənilməsi həyata keçirilmiş, bu layihələrlə əlaqədar rəy və təkliflər hazırlanaraq müvafiq sorğu edən təşkilatlara göndərilmişdir. Əlavə olaraq şöbəyə daxil olan qanunların, fərmanların, qərarların və digər normativ hüquqi aktların, onlara edilən əlavə və dəyişikliklərin çoxaldılaraq, hərəsindən bir nüsxə olmaqla Ali Məhkəmənin hakimlərinə, Aparatın rəhbərliyinə və struktur bölmələrinə (o cümlədən lokal elektron şəbəkə vasitəsilə) verilməsi təmin edilmişdir. Şöbə tərəfindən müvafiq strukturlarla razılaşdırılaraq bir sıra qanun layihələri də hazırlanmışdır.

Ali Məhkəmə Bülletenində məhkəmələrin fəaliyyəti ilə əlaqədar Milli Məclisin Qanun və Qərarları, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərman və Sərəncamları, Ali Məhkəmə Plenumunun qərarları, qanunvericiliyin məhkəmələr tərəfindən tətbiqi təcrübəsinə dair ümumiləşdirmələrin nəticələri, icmal məktubları və məhkəmə fəaliyyəti ilə bağlı əhəmiyyət kəsb edən sair məlumatlar şöbənin əməkdaşları tərəfindən toplanaraq, texniki baxımdan işlənərək

nəşriyyata təqdim edilmiş və "Bülleten"lərin nəşriyyat tərəfindən vaxtında buraxılmasına nəzarət həyata keçirilmişdir.

Qanunvericilik bazasının "Qanunvericiliyin təhlili və sistemləşdirilməsi şöbəsində" olması ilə əlaqədar olaraq Ali Məhkəmənin kollegiya sədrlərinin hakimlərin, Aparatın rəhbərliyinin və struktur bölmələrinin əməkdaşlarının müraciətlərinə əsasən şöbənin əməkdaşları öz növbəsində göstərilən şəxsləri müvafiq normativ hüquqi aktlarla təmin etmişdir.

Yuxarıda qeyd edilənlərlə yanaşı şöbənin əməkdaşları Ali Məhkəmənin sədrinin və digər rəhbər şəxslərin şöbənin Əsasnamədə nəzərdə tutulmuş funksiyalarının icrası ilə bağlı irəli gələn digər tapşırıqların yerinə yetirilməsinə cəlb olunmuşlar.

İnsan hüquqları və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin əməkdaşları ötən illərdə olduğu kimi 2017-ci ilin yanvar ayından başlayaraq hər həftənin çərşənbə axşamı "İnsan hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsinin" təcrübəsinin öyrənilməsi məqsədi ilə seminar-məşğələlərin təşkil edilməsi, Azərbaycan üçün aktual olan İnsan hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsinin qərarlarından Ali Məhkəmənin müvafiq kollegiya sədrləri və hakimləri ilə razılaşdırılaraq mövzuların seçilməsi, seçilmiş qərarlar üzrə seminar-məşğələ cədvəllərinin tərtib edilməsi şöbənin əməkdaşları tərəfindən təmin edilmişdir. Məruzə edilmiş qərarların surətlərinin Respublikanın apellyasiya və birinci instansiya məhkəmələrinə göndərilməsi həyata keçirilmiş və həmin qərarların Ali Məhkəmənin internet sahifəsində "Avropa Məhkəməsinin qərarları" bölməsində yerləşdirilməsi təmin edilmişdir.

Avropa Məhkəməsinin bir sıra qərarları Azərbaycan dilinə tərcümə edilərək hakimlərə təqdim edilmişdir.

2017-ci il ərzində Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsi tərəfindən qəbul edilmiş qərarlar, o cümlədən Azərbaycana qarşı qəbul edilmiş qərarlar və yeniliklər barədə Ali məhkəmənin hakimlərinə və əməkdaşlarına mütəmadi olaraq məlumat verilmişdir.

Bundan əlavə, Ali Məhkəmənin hakimlərinin icraatında olan işlərlə əlaqədar Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin müvafiq presedentlərinin tapılması, onların tərcümə olunması və hakimlərə təqdim olunması İnsan hüquqları və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsi tərəfindən təşkil edilmişdir.

Aidiyyəti müraciətlərə, o cümlədən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasından kommunikasiyada olan işlərlə əlaqədar daxil olmuş sorğulara və Avropa Məhkəməsinə ünvanlanmış 107 ərizə üzrə suallara cavab verilmişdir.

Bununla yanaşı şöbənin əməkdaşları Əsasnamədə nəzərdə tutulmuş funksiyalarının icrasından başqa digər vəzifələrin və tapşırıqların yerinə yetirilməsinə də cəlb olunmuş, o cümlədən rəhbərliyin tapşırığı əsasında müxtəlif təhlillər aparmışlar.

Vətəndaşların qəbulu və müraciətləri ilə iş şöbəsinə məlumatın əhatə etdiyi dövrdə respublikanın müxtəlif təşkilatlarından və vətəndaşlardan **24122 müraciət** (kassasiya şikayəti, kassasiya protesti, əlavə kassasiya şikayəti, ərizə, şikayət və sair) daxil olmuşdur.

Müqayisəli təhlillə müəyyən edilmişdir ki, 2016-cı ilə nisbətən 2017-ci ildə Ali Məhkəməyə müxtəlif təşkilat və vətəndaşlar tərəfindən **660 (2,8%)** müraciət çox daxil olmuşdur. Belə ki, Ali Məhkəməyə 2016-cı ildə **23462** müraciət daxil olduğu halda, 2017-ci ildə bu rəqəm **24122** olmuşdur.

Respublikanın müxtəlif təşkilatlarından və vətəndaşlardan daxil olmuş **24122** müraciətdən kassasiya şikayəti, kassasiya protesti, kassasiya şikayətinə etiraz, kassasiya şikayətinə əlavə, vəsatət, izahat və sair prosesual sənədlərlə bağlı **8928** müraciət icraatda olan işlərə əlavə edilmiş, əlavə kassasiya qaydasında şikayət, protest, məhkəmə aktlarına yeni açılmış hallar üzrə yenidən baxılması haqqında ərizə və sair **667** prosesual müraciət plenumun icraatı qaydasında, digər **14527** müraciətə isə Ali Məhkəmənin rəhbərliyi və aparatı tərəfindən baxılmışdır.

Vətəndaşların qəbulu və müraciətləri ilə iş şöbəsinin məsləhətçiləri tərəfindən **8844** müraciətə baxılmış, o cümlədən **20** müraciətə nəzarətlə baxılmış, **3494** müraciət aidiyyəti üzrə təşkilatlara göndərilmiş, **5313** müraciətə baxılaraq müvafiq izahlar verilmiş, **17** müraciət isə 2018-ci ilə qalıq qalmışdır.

Şöbənin məsləhətçiləri tərəfindən həftənin bütün iş günləri vətəndaşların qəbulu həyata keçirilir. Belə ki, 2017-ci ildə **1112** nəfər qəbul olunaraq şikayətləri dinlənilmiş və onlara müraciət etmə qaydaları və digər hüquqları izah olunmuşdur.

2017-ci ildə Ali Məhkəmənin sədri və kollegiya sədrlərinin qəbulu təsdiq olunmuş cədvəl üzrə müəyyən olunmuş günlərdə və saatlarda aparılmışdır. Qəbul barədə ətraflı məlumat məhkəmənin internet sahifəsində (azərbaycan, rus və ingilis dillərində) yerləşdirilmişdir.

Məlumatın əhatə etdiyi dövrdə **205 nəfər**, o cümlədən:

- Ali Məhkəmənin sədri tərəfindən 115 nəfər
- Mülki kollegiyanın sədri tərəfindən 28 nəfər
- İnzibati-İqtisadi kollegiyanın sədri tərəfindən 21 nəfər
- Cinayət kollegiyasının sədri tərəfindən 26 nəfər
- Hərbi kollegiyanın sədri tərəfindən 15 nəfər qəbul edilmişdir

Ali Məhkəmənin 2017-ci ildə beynəlxalq əlaqələri.

Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin iki tərəfli beynəlxalq əlaqələrin genişləndirilməsinə mühüm diqqət yetirməsini nəzərə alaraq hüquqi əməkdaşlığın dərinlənməsi istiqamətində səmərəli addımlar atılmış və bir sıra mühüm tədbirlər həyata keçirilmişdir. Bununla əlaqədar olaraq Şöbənin əməkdaşları aşağıda göstərilən görüş və səfərləri təşkil etmişdir:

-yanvar ayının 11-də ölkəmizdə səfərdə olan Avropa Şurası Katibliyinin Hüquqi məsələlər və qanunun aliliyi üzrə Baş direktoru Filip Buaya və Avropa Şurası Katibliyinin Siyasi məsələlər üzrə direktoru Aleksandr Qessel Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzayevlə görüşmüşlər.

-yanvarın 13-də Avropa Şurası Parlament Assambleyası Monitoring Komitəsinin Azərbaycan üzrə həmməruzəçiləri Sezar Florin Preda və Stefan Şennak Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzayevlə görüşmüşlər.

-yanvar ayının 25 – 29 tarixlərində İnsan Hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsinin dəvəti ilə Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzayev və Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsi Aparatının Beynəlxalq Əlaqələr Şöbəsinin müdiri Mədətli Fərid Fransanın Strasburq şəhərində keçirilən 2017-cı il üzrə məhkəmə ilinin açılışına həsr olunmuş təntənəli iclasda və “ Məcburi repatriasiyadan imtina beynəlxalq hüququn prinsipi kimi və onun tətbiqində ədalət mühakiməsinin rolu” mövzusunda keçirilən seminarda iştirak etmişdir. Tədbirdə İnsan Hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsinin 2016-cı il ərzindəki fəaliyyətinə nəzər salınmışdır.

-fevral ayının 8 – 12 tarixlərində Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsi Aparatının Beynəlxalq Əlaqələr Şöbəsinin müdiri Mədətli Fərid “Proqramlar üzrə Əməkdaşlıq Çərçivəsi” nəzdində Ədliyyə islahatı üzrə regional dialoqda” iştirak etmək məqsədi ilə Fransanın Strasburq şəhərində səfərdə olmuşdur.

-fevral ayının 8-də Qətər Dövlətinin Azərbaycan Respublikasında yeni təyin olunmuş fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Yusif bin Həsən Yusif əl-Saai Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzayevlə görüşmüşdür.

-fevral ayının 9-da ölkəmizdə səfərdə olan Avropa Şurası Parlament Assambleyasının Hüquqi İşlər və İnsan Hüquqları Komitəsinin Azərbaycan üzrə məruzəçisi Alan Desteks Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzayevlə görüşmüşdür.

-fevral ayının 10-da ölkəmizdə səfərdə olan Dünya bankının Azərbaycan üzrə Ölkə Meneceri Naveed Naqvinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzayevlə görüşmüşdür.

-fevral ayının 11-də ölkəmizdə səfərdə olan Gürcüstan Respublikasının Ədliyyə naziri Tea Tsulukianinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzayevlə görüşmüşdür.

-fevral ayının 15-də “Azərbaycanda Gender əsaslı zorakılıqla mübarizə” adlı Layihə çərçivəsində ölkəmizdə səfərdə olan tanınmış beynəlxalq ekspert Silviya Spurekin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti Ali Məhkəmənin Mülki kollegiyanın sədri Şəlalə Məmmədova və Cinayət kollegiyasının sədri Şahin Yusifovla görüşmüşdür.

-fevral ayının 16-da ölkəmizdə səfərdə olan İran İslam Respublikasının ədliyyə naziri Mustafa Pürməhəmmədinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzayevlə görüşmüşdür.

-fevral ayının 19-da ölkəmizdə səfərdə olan Ukraynanın Baş prokuroru Yuri Lutsenkonun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzayevlə görüşmüşdür.

-fevral ayının 26-dan Mart ayının 2-dək Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsi Aparatının İnformasiya Texnologiyaları şöbəsinin müdiri Mehman İbrahim Məhkəmə islahatlarının regional dialoqda iştirak etmək məqsədi ilə İtaliya Respublikasında səfərdə olmuşdur.

-fevral ayının 27-dən Mart ayının 2-dək Ali Məhkəmənin hakimi Nəsimov Hafız və Aparatın Məhkəmə Təcrübəsinin Ümumiləşdirilməsi və Məhkəmə Statistikasının Təhlili şöbəsinin müdiri Kazımov Tahir xidməti zərurətlə əlaqədar Ukraynanın Kiyev şəhərində səfərdə olmuşlar.

-mart ayının 16-da Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzayev Azərbaycanın Avropa Şurasına (AŞ) üzv qəbul olunduqdan sonra üzərinə götürdüyü öhdəliklərin icrası vəziyyətini öyrənmək məqsədilə ölkəmizdə səfərdə olan AŞ Siyasi Məsələlər Direktorluğunun rəhbəri Aleksandr Qesselin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşmüşdür.

-aprel ayının 19-da “Azərbaycanda gender əsaslı zorakılıqla mübarizə” adlı Layihə çərçivəsində ölkəmizdə səfərdə olan tanınmış beynəlxalq ekspert, BMT-nin qadınlara qarşı ayrı-seçkiliyin aradan qaldırılması üzrə komitəsinin üzvü xanım Pramila Patten Ali Məhkəmənin Mülki kollegiyanın sədri Şəlalə Məmmədova və İnzibati-İqtisadi kollegiyanın sədri Hikmət Mirzəyevlə görüşmüşdür.

-aprel ayının 25-də ölkəmizdə səfərdə olan Latviya Ədliyyə Nazirliyinin Dövlət katibi Raivis Kronbergsin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti Ali Məhkəmənin İnzibati-İqtisadi kollegiyanın sədri Hikmət Mirzəyev və Cinayət Kollegiyasının sədri Şahin Yusifovla görüşmüşdür.

-may ayının 4-də Ali Məhkəmənin hakimi Tatyana Qoldman ABŞ-ın “Jesrusalem Post” qəzetinin jurnalisti xanım Nurit Qringer ilə görüşmüşdür.

-may ayının 17 – 21 tarixlərində Ali Məhkəmənin hakimi Rəsulbəyova Nigar Baş Assambleyanın iclasında iştirak etmək məqsədi ilə Yunanıstanın Afina şəhərində səfərdə olmuşdur.

-may ayının 17-21 tarixlərində Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsi Aparatının mətbuat katibi Məmmədli Allahverdi Beynəlxalq Simpoziumda iştirak etmək məqsədi ilə Bolqarıstanda səfərdə olmuşdur.

-may ayının 23-də ölkəmizdə səfərdə olan Bolqarıstan Prokurorluğunun əməkdaşlarından ibarət nümayəndə heyəti Ali Məhkəmənin Cinayət Kollegiyasının sədri Şahin Yusifovla görüşmüşdür.

-iyun ayının 4-8 tarixlərində Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzayev və Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsi Aparatının Beynəlxalq Əlaqələr Şöbəsinin müdiri Mədətli Fərid Mərkəzi və Şərqi Avropa ölkələrinin Ali Məhkəmə sədrlərinin Konfransında iştirak etmək məqsədi ilə Macarıstanın Budapeşt şəhərində səfərdə olmuşlar.

-iyun ayının 12-də ölkəmizdə səfərdə olan Bolqarıstanın Baş prokuroru Sotir Tsatsarovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzayevlə görüşmüşdür.

-iyun ayının 13-də Avropa Şurası Parlament Assambleyası Monitoring Komitəsinin Azərbaycan üzrə həmməruzəçisi Stefan Şennakin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzayevlə görüşmüşdür.

-iyun ayının 23-də ölkəmizdə səfərdə olan Ukraynanın Ədliyyə naziri Pavlo Petrenkonun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzayevlə görüşmüşdür.

-avqust ayının 24-28 tarixlərində Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzayev və Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsi Aparatının Beynəlxalq Əlaqələr Şöbəsinin müdiri Mədətli Fərid Ədliyyədə dürüstlük üzrə Qlobal Şəbəkənin işə başlaması məqsədi ilə hazırlıq iclasında iştirak etmək üçün Avstriyanın Vyana şəhərində səfərdə olmuşlar.

-sentyabr ayının 12-29 tarixlərində Ali Məhkəmənin hakimləri Rüstəmov Əli, İbayev Vəfəddin, Nurməmmədov Əhməd, Nəbizadə Rahib, Əsgərov Qürbət “Mərkəzi və Qərbi Asiya ölkələrinin hakimləri üçün seminarında” iştirak etmək məqsədi ilə Çin Xalq Respublikasının Pekin şəhərində, “Hüquq Elmləri üzrə İpək Yolu” forumunda iştirak etmək məqsədi ilə Çin Xalq Respublikasının Qansu əyalətinin Dunxuan şəhərində səfərdə olmuşlar.

-sentyabr ayının 22-də ölkəmizdə səfərdə olan Belarus Respublikasının Ədliyyə naziri Oleq Slijevski Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzayevlə görüşmüşdür.

-sentyabr ayının 25-də Montenegro Ali Məhkəməsinin sədri xanım Vesna Medenitsanın başçılıq etdiyi və Montenegronun birinci xanımı, Ali Məhkəmənin hakimi Svetlana xanım Vuyanoviçin də daxil olduğu nümayəndə heyəti Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzayevin dəvəti ilə Azərbaycana rəsmi səfərə gəlmişdir.

-oktyabr ayının 4-8 tarixlərində Ali Məhkəmənin hakimi Rəsulbəyova Nigar İxtisaslaşdırılmış Məhkəmə Hakimlərinin İctimai Birliyinin (Assosasiyasının) üzvü olduğu Avropa İnzibati Hakimler Assosasiyasının (AİHA) “Vergi hüququ” işçi qrupunun iclasında iştirak etmək məqsədi ilə Sloveniyanın Lyubliana şəhərində səfərdə olmuşdur.

-oktyabr ayının 9-da Ali Məhkəmənin hakimi Tatyana Qoldman ABŞ-ın “Jesrusalem Post” qəzetinin jurnalisti xanım Nurit Qringer ilə görüşmüşdür. Görüşün nəticəsi olaraq “The Jerusalem Post” qəzetinin 2017-ci il 15 oktyabr tarixli buraxılışında xanım Tatyana Qoldman haqqında “Müsəlman ölkəsi olan Azərbaycanda yəhudi qadın: Ali Məhkəmənin hakimi” başlıqlı məqalə dərc edilmişdir.

-oktyabr ayının 18-də ölkəmizdə səfərdə olan Latviyanın ədliyyə naziri Dzintars Rasnaçsın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzayevlə görüşmüşdür.

-oktyabr ayının 31-də ölkəmizdə səfərdə olan Dünya Bankının Ədliyyə Xidmətləri və Müasir Məhkəmə İnfrastrukturunu Layihəsi üzrə icraya dəstək missiyasının yeni tapşırıq qrupunun rəhbəri xanım Eva Melis və layihənin yeni tapşırıq qrupunun həmrəhbəri Valid Maliki Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzayevlə görüşmüşdür.

Ali Məhkəmə rəhbərliyinin tapşırıqına əsasən müxtəlif sahələr üzrə xarici ölkələrin qanunvericiliyi və məhkəmə təcrübəsi öyrənilərək müvafiq işlər aparılmışdır.

Avropa Şurası Parlament Assambleyasının Monitoring Komitəsi üzvləri Ali Məhkəmənin sədri ilə görüşmüşlər.

2017-ci il yanvarın 13-də Avropa Şurası Parlament Assambleyası Monitoring Komitəsinin Azərbaycan üzrə həmməruzəçiləri Sezar Florin Preda və Stefan Şennak Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzayevlə görüşmüşlər.

Görüşdə Ali Məhkəmənin sədri Azərbaycanın məhkəmə sistemi, Ali Məhkəmənin strukturu və fəaliyyəti barədə məlumat vermiş, Azərbaycanda Beynəlxalq hüquqi aktlar, xüsusən də “İnsan Hüquqlarının və Əsas Azadlıqlarının Müdafiəsi haqqında” Avropa Konvensiyasının müddəaları, məhkəmə sistemində ən yeni informasiya texnologiyalarından istifadə edilməsini, Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin presedent hüququnun öyrənilməsi və tətbiqinə xüsusi əhəmiyyət verilərək Avropa Şurası ilə əməkdaşlıq çərçivəsində ayrıca təlimləri, Ali Məhkəmədə daimi fəaliyyət göstərən həftəlik xüsusi seminarların, Ali Məhkəmə hakimləri və Aparatı işçilərinin

təşkilatçılığı və iştirakı ilə Bakı şəhərində və regionlarda seminarların keçirilməsini qeyd etmişdir.

O cümlədən, ədalət mühakiməsinin səmərəliliyinin artırılması, əhalinin məhkəmələrə müraciət etmək imkanlarının asanlaşdırılması və ölkənin regionlarının inkişafı məqsədilə yeni məhkəmələrin, regionlarda yeni apellyasiya, inzibati-iqtisadi, ağır cinayətlər və hərbi məhkəmələrin yaradılmasını, hakimlərin ştat sayının 2 dəfə artırılmasını, məhkəmə aparatlarının strukturunun təkmilləşdirilməsini, məhkəmə infrastrukturunun müasirləşdirilməsi məqsədilə məhkəmələr üçün yeni, müasir binaların istifadəyə verilməsini, “Elektron məhkəmə” informasiya sisteminin yaradılmasını, ədalət mühakiməsinin təkmilləşdirilməsi məqsədilə Ali Məhkəmə tərəfindən mütəmadi olaraq məhkəmə təcrübəsinin ümumiləşdirilməsi və bunun nəticəsi olaraq Ali Məhkəmənin Plenumu tərəfindən müvafiq qərarların qəbul edilməsini qeyd etmişdir.

Avropa Şurası Parlament Assambleyasının Monitoring Komitəsi üzvləri Azərbaycanın müasir tələblərə cavab verən qanunvericilik bazasına xüsusi maraq göstərmiş, Ali Məhkəmənin Plenumunun qəbul etdiyi müxtəlif qərarlarının məhkəmə təcrübəsinin təkmilləşdirilməsində əhəmiyyətini yüksək dəyərləndirmiş, ölkəmizlə Avropa Şurası arasında əlaqələrin böyük əhəmiyyət daşıdığını və bu əlaqələrin bundan sonra da davam etdiriləcəyini bildirmişlər.

Görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılmışdır.

Avropa Şurası Parlament Assambleyasının Hüquqi İşlər və İnsan Hüquqları Komitəsinin Azərbaycan üzrə məruzəçisi Alan Desteks Ali Məhkəmənin sədri ilə görüşmüşdür.

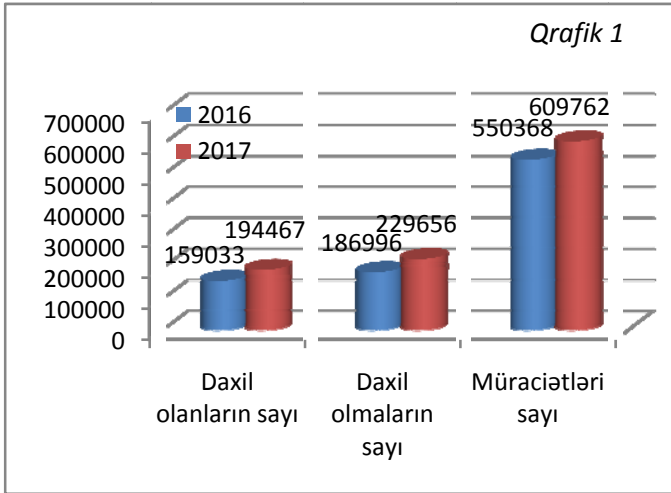
2017-ci il fevralın 9-da ölkəmizdə səfərdə olan Avropa Şurası Parlament Assambleyasının Hüquqi İşlər və İnsan Hüquqları Komitəsinin Azərbaycan üzrə məruzəçisi Alan Desteks Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzayevlə görüşmüşdür.

Görüşdə Ali Məhkəmənin sədri Azərbaycanın məhkəmə sistemi, Ali Məhkəmənin strukturu və fəaliyyəti barədə qonağa ətraflı məlumat vermişdir. Ali Məhkəmənin sədri İnsan Hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsi ilə işgüzar əlaqələrdən, İnsan Hüquqları üzrə Avropa Konvensiyasının müddəalarının tətbiqindən, Avropa Birliyinin üzvü olan ölkələrlə məhkəmə-hüquq sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsinə xüsusi önəm verildiyindən danışıbmışdır.

Ali Məhkəmənin sədri Avropa Şurası Parlament Assambleyasının Hüquqi İşlər və İnsan Hüquqları Komitəsinin Azərbaycan üzrə məruzəçisi Alan Desteksi maraqlandıran suallara cavab vermişdir.

Ali Məhkəmənin İnternet səhifəsi

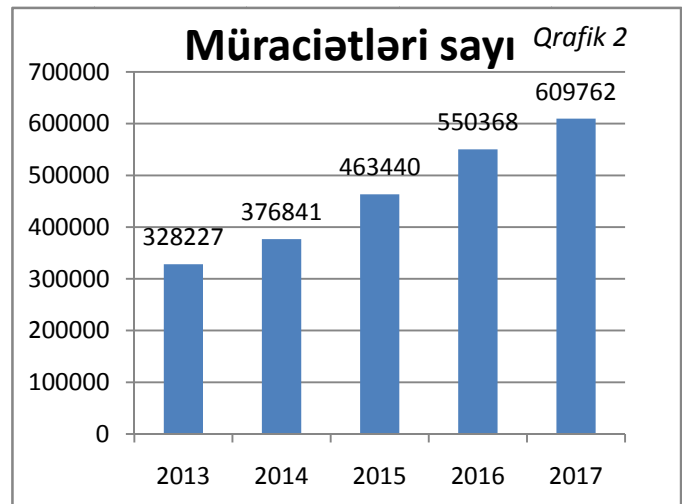
Ali Məhkəmənin internet səhifəsi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin yanında Xüsusi Dövlət Mühafizə Xidmətinin serverlərində, www.supremecourt.gov.az ünvanında yerləşdirilmişdir. Ali Məhkəmənin yeni internet səhifəsi üç dildə – azərbaycan, rus və ingilis dillərində tərtib edilmişdir.

Ali Məhkəmənin internet səhifəsi 5 əsas bölmədən ibarətdir. Burada Azərbaycan Respublikası haqqında məlumatlar, Ali Məhkəmənin strukturu, Qanunvericiliklə bağlı sənədlər, Məhkəmə sənədləri və

qərarları, Avropa İnsan Hüquqları məhkəməsinin qərarları, Ali Məhkəmədə keçirilmiş beynəlxalq konfrans materialları, hakimlərin intizam məsuliyyətinə cəlb olunması barədə məlumat, işlərin təyinatı və baxılmış işlərin nəticələri, məhkəmə aidiyyəti, vətəndaşların, ərizə və müraciətlərin qəbulu, arayışlar və mətbuat xidməti haqqında məlumat almaq olar.

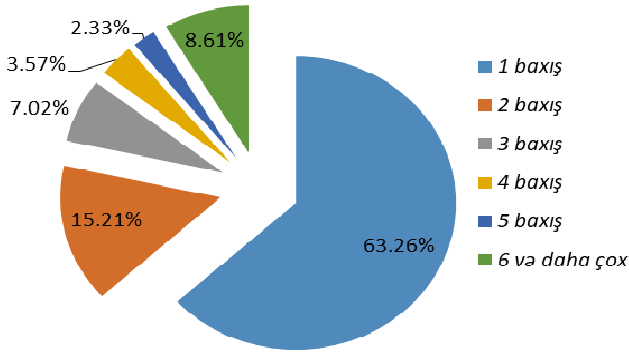
Bundan başqa, internet səhifəsində Ali Məhkəmənin rəhbərliyinin və hakimlərinin xarici dövlətlərə səfərləri, ölkədaxili tədbirlərdə iştirakı, habelə, Ali Məhkəmənin təşkil etdiyi tədbirlər haqqında məlumatlarla ətraflı tanış olmaq mümkündür.

Ali Məhkəmənin İnternet səhifəsinin “E-Xidmətlər” bölməsində məhkəməyə daxil olmuş işlər barədə operativ məlumatlar, təyin olunmuş işlər barədə gündəlik və həftəlik məlumatlar dərc olunur, məhkəmə qərarlarının axtarışı üçün xüsusi interfeys yaradılmış, “online müraciət” və qəbul bəndləri əlavə edilmiş, həmçinin hər bənd üzrə istifadəçi üçün təlimat dərc edilmişdir.

Qrafik 3

Müraciətlərin təkrarlanması

2017-ci il ərzində Ali Məhkəmənin internet sahifəsinə daxil olan adamların sayı 194467, daxil olmaların sayı 229656, müraciətlərin sayı isə 609762 dəfə olmuşdur ki, bu da ötən ilin uyğun dövrünə nisbətən orta hesabla 1.18, 1.18 və 1.11 dəfə artıqdır (Qrafik 1).

2012-ci ildən bəri sayta müraciətlərin dinamikasından görüldüyü kimi (Qrafik2), müraciətlərin sayı orta hesabla təqribən16% artmış və 609762-yə çatmışdır.

2017-ci il ərzində Ali Məhkəmənin internet sahifəsinə dünyanın 100-dən çox

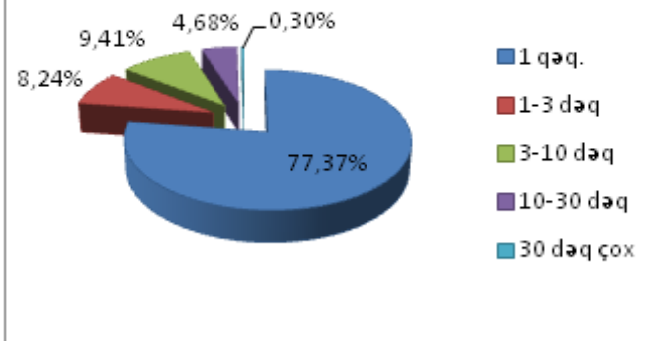
ölkəsindən 229656 nəfər daxil olmuşdur ki, bunların 203772-si Azərbaycandan, 14719-u ABŞ-dan, 2826-sı Rusiyadan, 1175-i Türkiyədən, 693-ü Ukraynadən, 532-si Almaniyadan, 394-ü İngiltərədən, 354-ü Gürcüstandan, 296-sı Fransadan, 288-i Belarusdan və 4607-i isə digər ölkələrdən olmuşdur.

Qrafiklərdə müraciətlərin təkrarlanma və davamlılığa görə paylanması nümayiş edilir. Üçüncü qrafikdən görüldüyü kimi bütün müraciətlərin 63.26%-i bir, 15.21%-i iki, 7.02%-i üç, 3.57%-i dörd, 2.33%-i beş və 8.1%-i altı dəfə və daha çox təkrar olmuşdur.

Dördüncü qrafikdə müraciətlərin davamlılığı nümayiş etdirilir. Buradan görüldüyü kimi bütün müraciətlərin 77.37%-i 1 dəqiqəyə qədər, 8.24%-i 1-3 dəqiqə, 9.41%-i 3-10 dəqiqə, 6.68%-i 10-30 dəqiqə, 0.30%-i isə 30 dəqiqədən artıq davam etmişdir.

Müraciətlərin davamlılığı

Qrafik 4

Ali Məhkəmənin bülleteni

Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin rəsmi nəşri olan bülleten 2003-cü ilin yanvar ayından nəşr olunur.

İldə dörd dəfə nəşr olunan bülletəndə məhkəmə fəaliyyəti ilə bağlı Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin qəbul etdiyi qanunlar, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərman və sərəncamları, Ali Məhkəmə Plenumunun qərarları, Ali Məhkəmənin sorğusu əsasında Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya Məhkəməsinin qəbul etdiyi qərarlar, qanunvericiliyin məhkəmələr tərəfindən tətbiqi təcrübəsinə dair Ali Məhkəmədə aparılan ümumiləşdirmənin nəticələri, icmal məktubları, Ali Məhkəmənin beynəlxalq əlaqələri, Ali Məhkəmə sədrinin görüşləri, məhkəmə təcrübəsi üçün əhəmiyyət kəsb edən məhkəmə qərarları və məhkəmə fəaliyyəti ilə bağlı digər maraqlı materiallar, onun Xüsusi Buraxılışında isə müstəsna əhəmiyyətə malik olan məlumat və sənədlər dərc olunur.

2017-ci ildə Ali Məhkəmənin dörd bülleteni çap olunmuşdur.

2017-ci ildə buraxılmış bülletənlərdə Respublikanın əməkdar hüquqşünası Müzəffər Ağazadənin “Ömürlük azadlıqdan məhrum etmə cəzalarının icrası ilə bağlı bəzi problemlər haqqında”, “Qəsdən sağlamlığa yüngül zərər vurma hallarında cinayət təqibinin forması barədə”. “Sanksiyalarda uyğunsuzluqlar”, “Şərti məhkum etmə zamanı sınaq müddəti hansı vaxtdan başlanmalıdır?”, Ali Məhkəmənin hakimlərindən Vəfəddin İbayevin “Həbs qətimkan tədbirinin seçilməsi barədə müraciətlərə baxılarkən toqquşan maraqlar arasında tarazlığa necə nail olmalı?” məqalələri, Əsəd Mirzəliyevin “Vəkillər və vəkillik fəaliyyəti haqqında” Qanunda edilən dəyişikliklərlə bağlı “Xalq Qəzeti”nə verdiyi müsahibəsi, beynəlxalq əlaqələrə və görüşlərə həsr olunmuş məlumatlar və aktualıq kəsb edən digər tədbirlər öz əksini tapmışdır.

Ali Məhkəmənin fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi

Ali Məhkəmənin fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi və onun maddi-texniki təchizati Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsi hesabına həyata keçirilir.

Ədalət mühakiməsinin məhkəmə hakimiyyətinin yüksək statusuna uyğun həyata keçirilməsi üçün ölkə Prezidenti tərəfindən məhkəmələrə hər cür şərait yaradılmış və bu proses indi də davam etdirilir.

Məhz bunun nəticəsidir ki, dövlət büdcəsinin xərclər hissəsində məhkəmə hakimiyyətinin, o cümlədən, Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin saxlanması xərclərinin həcmi ilbəl artırılır.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Azərbaycan Respublikasının Ali Məhkəməsi hakimlərinin sosial müdafiəsi sahəsində əlavə tədbirlər haqqında” 19 oktyabr 2010-cu il tarixli sərəncamı bu sahəyə diqqətin əyani nəticəsidir.

Ali Məhkəmənin fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi üçün 2017-ci ildə ayrılan illik büdcə vəsaiti (dürüsləşmə ilə) **7.869.224** manat, o cümlədən, əmək haqqı fondu **5.414.761** manat müəyyən edildiyi halda, 2018-ci ildə Ali Məhkəməyə ayrılan büdcə vəsaiti **8.172.297** manat müəyyən edilmişdir ki, bu da 2017-ci ildə ayrılan büdcə vəsaitindən **303.073** manat çoxdur.

Kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələrinin Ali Məhkəmə ilə əlaqə qaydası

Kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələrinin Ali Məhkəmə ilə birbaşa əlaqəsinin təmin edilməsi, lazım gəldikdə Ali Məhkəmədə baxılmış mülki və cinayət işləri haqqında onlara operativ qaydada məlumat vermək Ali Məhkəmənin hakimləri Mirzəliyev Əsəd Abdulla oğluna və Kərimov Fərhad Abdulkərim oğluna həvalə olunmuşdur.

Mülki işlərlə əlaqədar məlumat almaq üçün hakim Əsəd Mirzəliyevlə **493-09-91** nömrəli, cinayət işləri ilə əlaqədar isə hakim Fərhad Kərimovla **493-22-03** nömrəli telefonlarla birbaşa əlaqə saxlamaq olar.

Bundan əlavə, həmin hakimlərlə Ali Məhkəmənin contact@supremecourt.gov.az e-mail ünvanı vasitəsilə də əlaqə saxlamaq olar.

Ali Məhkəmədə keçirilən tədbirlər haqqında müvafiq məlumatları **493-18-37** nömrəli telefonla Ali Məhkəmənin mətbuat katibi Məmmədli Allahverdi Məhərrəm oğlundan almaq olar.

*Məlumat kitabçası Ali Məhkəmənin
əməkdaşları tərəfindən
hazırlanmışdır.*

Redaktor: Allahverdi Məmmədli

Tiraj – 200 nüsxə